

Консолидиран законодателен документ

EP-PE_TC1-COD(2023)0200

27.2.2024

*****I**

ПОЗИЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

приета на първо четене на 27 февруари 2024 г. с оглед на приемането на Регламент (ЕС) 2024/... на Европейския парламент и на Съвета за създаване на механизъм за Украйна (EP-PE_TC1-COD(2023)0200)

PE743.455v01-00

ПОЗИЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

приета на първо четене на 27 февруари 2024 г.

с оглед на приемането на Регламент (ЕС) 2024/... на Европейския парламент и на Съвета за създаване на механизъм за Украйна

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 212 и член 322, параграф 1 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

като взеха предвид становището на Европейската сметна палата¹,

в съответствие с обикновената законодателна процедура²,

¹ Все още непубликувано в Официален вестник..

² Позиция на Европейския парламент от 27 февруари 2024 г.

като имат предвид, че:

- (1) От началото на непредизвиканата и неоправдана агресивна война на Русия срещу Украйна на 24 февруари 2022 г. Съюзът, неговите държави членки и европейските финансови институции мобилизираха безпрецедентна подкрепа за икономическата, социалната и финансовата устойчивост на Украйна. Тази подкрепа съчетава подкрепа от бюджета на Съюза, включително извънредна макрофинансова помощ и подкрепа от Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) и Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР), гарантирана изцяло или частично от бюджета на Съюза, и допълнителна финансова подкрепа от държавите членки.
- (2) На заседанието си от 23 юни 2022 г. Европейският съвет реши да предостави статут на страна кандидатка на Украйна, която изрази силна воля да съчетае реконструкцията с реформи по своя път за присъединяване към Европейския съюз. Продължаващата силна подкрепа за Украйна е ключов приоритет за Съюза и подходящ отговор на силния политически ангажимент на Съюза да подкрепя Украйна толкова дълго, колкото е необходимо.

- (3) Предоставянето от страна на Съюза на макрофинансова помощ в размер до 18 милиарда евро за 2023 г. съгласно Регламент (ЕС) 2022/2463 на Европейския парламент и на Съвета³ се счита за подходящ отговор на недостига на финансиране на Украйна за 2023 г. и спомогна за мобилизирането на значително финансиране от други донори и международни финансови институции. Това представляваше един от основните фактори, допринасящи за макроикономическата и финансовата устойчивост на Украйна в критичен момент.
- (4) Съюзът **също така предостави** значителна финансова подкрепа чрез допълнителен пакет, съчетаващ средства по Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество — Глобална Европа (ИССРМС-Глобална Европа), създаден с Регламент (ЕС) 2021/947 на Европейския парламент и на Съвета⁴, и заеми от ЕИБ. **Освен това органите, общностите, НПО и доброволческите групи от държавите членки предоставят непрекъсната подкрепа.**

³ Регламент (ЕС) 2022/2463 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 г. за създаване на инструмент за предоставяне на подкрепа на Украйна през 2023 г. (макрофинансова помощ +) (ОВ L 322, 16.12.2022 г., стр. 1).

⁴ Регламент (ЕС) 2021/947 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юни 2021 г. за създаване на Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество – Глобална Европа, за изменение и отмяна на Решение № 466/2014/ЕС на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) 2017/1601 на Европейския парламент и на Съвета и на Регламент (ЕО, Евратом) № 480/2009 на Съвета (ОВ L 209, 14.6.2021 г., стр. 1).

- (5) Освен това, Съветът взе решение за мерки за извънбюджетна помощ в подкрепа на украинските въоръжени сили в рамките на Европейския механизъм за подкрепа на мира, създаден с Решение (ОВППС) 2021/509 на Съвета⁵, в размер на **6,1** милиарда евро, а с **Решение (ОВППС) 2022/1968 на Съвета⁶ създаде** военна мисия за предоставяне на помощ в подкрепа на Украйна с бюджет от 0,1 милиарда евро за общите разходи. Съюзът и неговите държави членки също така осигуриха безпрецедентна реакция в натура при извънредна ситуация чрез Механизма за гражданска защита на Съюза, създаден с Решение № 1313/2013/ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁷, като това е най-голямата операция при извънредна ситуация от създаването на посочения механизъм.
- (6) Освен това коридорите на солидарността между ЕС и Украйна, създадени през май 2022 г., допринесоха за генерирането на износ с приблизителна стойност от 31 милиарда евро за украинската икономика до края на май 2023 г.

⁵ Решение (ОВППС) 2021/509 на Съвета от 22 март 2021 г. за създаване на Европейски механизъм за подкрепа на мира и за отмяна на Решение (ОВППС) 2015/528 (ОВ L 102, 24.3.2021 г., стр. 14).

⁶ Решение (ОВППС) 2022/1968 на Съвета от 17 октомври 2022 г. относно военна мисия на Европейския съюз за предоставяне на помощ в подкрепа на Украйна (EUMAM Ukraine) (ОВ L 270, 18.10.2022 г., стр. 85).

⁷ Решение № 1313/2013/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно Механизъм за гражданска защита на Съюза (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 924)..

- (7) Агресивната война на Русия срещу Украйна е причинила на Украйна щети на стойност повече от 270 милиарда евро към 24 февруари 2023 г., а разходите за възстановяване се оценяват на 384 милиарда евро, както и загуба на достъпа на Украйна до финансовите пазари и до драстичен спад в публичните ѝ приходи, докато публичните ѝ разходи за справяне с хуманитарната ситуация и за поддържане на непрекъснатостта на обществените услуги се увеличиха значително. С тези оценки, както и чрез аналитичната информация от всички други подходящи и последващи източници, се осигурява подходяща основа за установяване на съответните нужди от финансиране за следващите години, като се включват съображенията на регионално и секторно ниво.
- (8) На 30 март 2023 г. Международният валутен фонд (МВФ) оцени недостига на държавно финансиране до 2027 г. на 75,1 милиарда евро и постигна договореност с Украйна за четиригодишна програма на стойност 14,4 милиарда евро за утвърждаване на политики, с които се поддържа фискална, външна, ценова и финансова стабилност и се подпомага икономическото възстановяване, като същевременно се подобрява управлението и се укрепват институциите за насърчаване на дългосрочен растеж в контекста на следвоенното възстановяване и пътя на Украйна за присъединяване към Съюза.

- (9) **Предвид агресивната война на Русия срещу Украйна** в нуждите на Украйна от финансиране продължава да съществува остатъчен дефицит. **Поради това е необходимо да се мобилизира значителна и** гъвкава подкрепа за украинското правителство, **за да запази то** функциите си, **да предоставя обществени услуги**, както и да се подкрепи възстановяването, реконструкцията и модернизацията на страната ■ .
- (10) Като се имат предвид щетите върху икономиката, обществото и инфраструктурата на Украйна, **причинени от** агресивната война на Русия , **Украйна ще се нуждае от значителна** подкрепа **и институционален капацитет**, за ■ да поддържа функциите си, както и от ■ **краткосрочно** облекчение и **помощ за** бързото възстановяване, реконструкция и модернизация **на страната**. Украйна ще се нуждае от цялостна подкрепа за **„по-добро изграждане отново“** **чрез ориентирано към хората възстановяване, което да изгражда** основите на свободна, **динамична от културна гледна точка** и просперираща държава **с устойчива икономика**, която е добре интегрирана в европейската и световната икономика, **обвързана с ценностите на Съюза и напредваща по пътя на** присъединяване към Съюза.

- (11) В този контекст е необходимо да се създаде **извънреден** средносрочен единен инструмент, който да обединява двустранната подкрепа, предоставяна от Съюза на Украйна и да гарантира координация и ефективност. За тази цел е необходимо да се създаде механизъм за Украйна („механизъмът“) **за периода 2024–2027 г.**, който да осигури баланс между гъвкавост и възможности за програмиране на ответните действия на Съюза за преодоляване на недостига на финансиране, за посрещане на нуждите от възстановяване и реконструкция и модернизация на Украйна, като в същото време се подкрепят усилията на страната за реформи като част от пътя ѝ за присъединяване към Съюза.
- (12) **Предвид извънредния характер на** механизма, е важно **той** да бъде подкрепен от последователен план за възстановяването на Украйна с определени приоритети („планът за Украйна“), който следва да бъде изготвен от украинското правителство **с надлежното участие на Върховната рада на Украйна и представители на организациите на гражданското общество**, в който да бъде определена структурирана и предвидима рамка за възстановяване, реконструкция и модернизация на Украйна, **я**сно съгласувана с изискванията за присъединяването към Съюза.

- (13) Подкрепата от Съюза за Украйна от 2024 до 2027 г. следва да бъде предоставена основно и главно в рамките на механизма, *като се избягва евентуално припокриване с други програми, по-специално Инструмента за предприсъединителна помощ, създаден с Регламент (ЕС) 2021/1529 на Европейския парламент и на Съвета*⁸ и като се гарантира последователен подход чрез единен инструмент, като се заменят или, когато е уместно, допълват дейностите по съществуващите инструменти. *Подкрепата по линия на механизма не засяга бъдещата помощ за Украйна и възможността ѝ да участва в програми на Съюза в рамките на многогодишната финансова рамка за периода след 2027 г.*
- (14) В това отношение подкрепата на Съюза по линия на механизма следва да замени двустранната подкрепа, предоставяна по ИССРМС-Глобална Европа. Въпреки това е важно да се гарантира, че Украйна може да продължи да се възползва от регионална, тематична, бърза реакция и друга форма на подкрепа в рамките на ИССРМС-Глобална Европа, *по-специално* по програми за трансгранично сътрудничество, и като цяло да продължи да задълбочава регионалното, макрорегионалното и трансграничното сътрудничество и териториалното развитие, включително чрез прилагане на макрорегионалните стратегии на Съюза.

⁸ Регламент (ЕС) 2021/1529 на Европейския парламент и на Съвета от 15 септември 2021 г. за създаване на Инструмент за предприсъединителна помощ (ИПП III) (ОВ L 330, 20.9.2021 г., стр. 1).

- (15) Хуманитарната помощ, отбраната и подкрепата на държавите членки, предоставящи защита на *хората*, бягащи от войната в *Украйна*, следва да се предоставят *адекватно и последователно* извън механизма. ■ Украйна може да продължи да се възползва от съответните съществуващи програми на Съюза *в рамките на бюджета на Съюза, като например ИССРМС-Глобална Европа за дейности, посочени в съображение 14, Европейския инструмент за международно сътрудничество в областта на ядрената безопасност, създаден с Регламент (Евратом) 2021/948 на Съвета⁹ хуманитарната помощ в съответствие с Регламент (ЕО) № 1257/96¹⁰ на Съвета и дейностите в рамките на общата външна политика и политика на сигурност, както и от мерки по линия на Европейския механизъм за подкрепа на мира извън бюджета на Съюза. Освен това украински субекти могат да участват в програми на Съюза в областта на вътрешната политика, като например „Хоризонт Европа“, създадена с Регламент (ЕС) 2021/695 на Европейския парламент и на Съвета¹¹, Програмата за научни изследвания и обучение на Европейската общност за атомна енергия, създадена с Регламент (Евратом) 2021/765 на Съвета¹², програмата „Цифрова Европа“, създадена с Регламент (ЕС) 2021/694 на Европейския парламент и на Съвета¹³, програмата „Фискалис“ за сътрудничеството в*

⁹ Регламент (Евратом) 2021/948 на Съвета от 27 май 2021 г. за създаване на Европейски инструмент за международно сътрудничество в областта на ядрената безопасност, допълващ Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество — Глобална Европа, въз основа на Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия, и за отмяна на Регламент (Евратом) № 237/2014 (ОВ L 209, 14.6.2021 г., стр. 79).

¹⁰ Регламент (ЕО) № 1257/96 на Съвета от 20 юни 1996 г. относно хуманитарната помощ (ОВ L 163, 2.7.1996 г., стр. 1).

¹¹ Регламент (ЕС) 2021/695 на Европейския парламент и на Съвета от 28 април 2021 г. за създаване на Рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“, за определяне на нейните правила за участие и разпространение на резултатите и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1290/2013 и (ЕС) № 1291/2013 (ОВ L 170, 12.5.2021 г., стр. 1).

¹² Регламент (Евратом) 2021/765 на Съвета от 10 май 2021 г. за създаване на Програма за научни изследвания и обучение на Европейската общност за атомна енергия за периода 2021—2025 г. в допълнение към Рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“ и за отмяна на Регламент (Евратом) 2018/1563 (ОВ L 1671, 12.5.2021 г., стр. 81).

¹³ Регламент (ЕС) 2021/694 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2021 г. за създаване на програмата „Цифрова Европа“ и за отмяна на Решение (ЕС)

областта на данъчното облагане, създадена с Регламент (ЕС) 2021/847 на Европейския парламент и на Съвета¹⁴, програма „Митници“ за сътрудничеството в областта на митниците, създадена с Регламент (ЕС) 2021/444 на Европейския парламент и на Съвета¹⁵), програма „Еразъм +“, създадена с Регламент (ЕС) 2021/817 на Европейския парламент и на Съвета¹⁶, програма „ЕС в подкрепа на здравето“, създадена с Регламент (ЕС) 2021/522 на Европейския парламент и на Съвета¹⁷ програма „Творческа Европа“, създадена с Регламент (ЕС) 2021/818 на Европейския парламент и на Съвета¹⁸, Програма за околната среда и действията по климата (LIFE),

2015/2240 (ОВ L 166, 11.5.2021 г., стр. 1).

¹⁴ Регламент (ЕС) 2021/847 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2021 г. за създаване на програма „Фискалис“ за сътрудничество в областта на данъчното облагане и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1286/2013 (ОВ L 188, 28.5.2021 г., стр. 1).

¹⁵ Регламент (ЕС) 2021/444 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2021 г. за създаване на програма „Митници“ за сътрудничество в областта на митниците и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1294/2013 (ОВ L 87, 15.3.2021 г., стр. 1).

¹⁶ Регламент (ЕС) 2021/817 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2021 г. за създаване на „Еразъм+“ – програма на Съюза в областта на образованието и обучението, младежта и спорта и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1288/2013 (ОВ L 189, 28.5.2021 г., стр. 1).

¹⁷ Регламент (ЕС) 2021/522 на Европейския парламент и на Съвета от 24 март 2021 г. за създаване на програма за действията на Съюза в областта на здравето (програма „ЕС в подкрепа на здравето“) за периода 2021—2027 г. и за отмяна на Регламент (ЕС) № 282/2014 (ОВ L 107, 26.3.2021 г., стр. 1).

¹⁸ Регламент (ЕС) 2021/818 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2021 г. за създаване на програма „Творческа Европа“ (2021—2027 г.) и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1295/2013 (ОВ L 189, 28.5.2021 г., стр. 34).

създадена с Регламент (ЕС) 2021/783 на Европейския парламент и на Съвета¹⁹ програма „Единен пазар“, създадена с Регламент (ЕС) 2021/690 на Европейския парламент и на Съвета²⁰, Механизма за гражданска защита на Съюза, Механизма за свързване на Европа, създаден с Регламент (ЕС) 2021/1153 на Европейския парламент и на Съвета²¹, и Програмата на Съюза за борба с измамите, създадена с Регламент (ЕС) 2021/785 на Европейския парламент и на Съвета²² както и други подходящи програми съгласно техните правила и цели и съответните споразумения за асоцииране.

¹⁹ Регламент (ЕС) 2021/783 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2021 г. за създаване на Програма за околната среда и действията по климата (LIFE) и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1293/2013 (ОВ L 172, 17.5.2021 г., стр. 53).

²⁰ Регламент (ЕС) 2021/690 на Европейския парламент и на Съвета от 28 април 2021 г. за създаване на програма за вътрешния пазар, конкурентоспособността на предприятията, включително малките и средните предприятия, областта на растенията, животните, храните и фуражите, и европейската статистика (програма „Единен пазар“), и за отмяна на регламенти (ЕС) № 99/2013, (ЕС) № 1287/2013, (ЕС) № 254/2014 и (ЕС) № 652/2014 (ОВ L 153, 3.5.2021 г., стр. 1).

²¹ Регламент (ЕС) 2021/1153 на Европейския парламент и на Съвета от 7 юли 2021 г. за създаване на Механизъм за свързване на Европа и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1316/2013 и (ЕС) № 283/2014 (ОВ L 249, 14.7.2021 г., стр. 38).

²² Регламент (ЕС) 2021/785 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2021 г. за създаване на програма на Съюза за борба с измамите и за изменение на Регламент (ЕС) № 250/2014 (ОВ L 172, 17.5.2021 г., стр. 110).

- (16) Механизмът следва да допринесе за преодоляване на недостига на финансиране за Украйна до 2027 г., като предоставя **безвъзмездна подкрепа** и **заеми** при изключително преференциални условия по предвидим, непрекъснат, организиран и навременен начин. Подкрепата по механизма следва да спомогне за поддържането на макрофинансовата стабилност в Украйна и за облекчаване на ограниченията във връзка с външното финансиране на държавата.
- (17) Важно е инвестициите в **устойчивото** възстановяване, реконструкция и модернизация на Украйна по Механизма да започнат да се осъществяват по спешност, за да се помогне за осигуряването на достойни условия на живот за украинското население **и по възможност да се възстанови критичната инфраструктура**, да се осигури създаването на заетост и приходи и постепенно да се намали размерът на необходимата международна помощ, **като същевременно се смекчат екологичните щети, доколкото това е възможно в разкъсвана от война държава, и се подкрепи Украйна в екологичния преход.**

█

- (18) Съгласно средносрочната перспектива, предвидена в плана за Украйна чрез единен инструмент, Украйна следва също така да се насърчи да насочва инвестиции и реформи **към** прехода към екологосъобразна, **устойчива**, цифрова и приобщаваща икономика и да се помогне за мобилизирането на единомислещи донори, **включително от частния сектор**, да подкрепят Украйна чрез многогодишен принос. **Инвестициите следва да бъдат приведени, доколкото е възможно, в съответствие с достиженията на правото на Съюза в областта на климата и околната среда и да съответстват на изпълнението на националния план в областта на енергетиката и климата на Украйна.**
- (19) Усилията за възстановяване, реконструкция и модернизация следва да се основават на отговорността на Украйна, тясното сътрудничество и координацията с подкрепящи държави и организации и пътя на Украйна за присъединяване към Съюза. Очаква се регионалните и местните администрации на Украйна, **както и украинските организации на гражданското общество** и експерти, също да играят важна роля **в този процес, като участват пълноценно в неговото разработване и контрол.** Партньорското сътрудничество и програмите, включени в партньорствата между градовете и регионите в Съюза и тези в Украйна, **вече улесниха предоставянето на хуманитарна и други видове помощ на Украйна и по този начин осигуряват основа за** обогатяване и ускоряване на процеса на възстановяване, реконструкция и модернизация.

- (20) Съюзът следва също така да стимулира тесните консултации и включването на местните **и регионалните** органи, които представляват богато разнообразие от поднационални равнища и клонове на управление, включително региони, общини, райони и громади и техните асоциации, както и **тесните консултации и участие на организациите на украинското гражданско общество**. Съюзът следва да насърчи съдържателното им участие във възстановяването, реконструкцията и модернизация на Украйна на базата на устойчиво развитие и чрез прилагане на целите за устойчиво развитие на местно **и регионално** равнище. Съюзът следва да признае **и да подкрепи** множеството роли на местните **и регионалните** органи като поддръжници на **приобщаващ** териториален подход към местното развитие, включително процесите на децентрализация, участието **на организации на гражданското общество и местните общности, прозрачността** и отчетността, и следва допълнително да засили подкрепата си за изграждане на капацитета на местните и регионалните органи, **включително за изпълнението на проектите по линия на механизма в съответствие с принципа на местно самоуправление по смисъла на Европейската харта за местното самоуправление, която Украйна е страна**.

- (21) Съюзът следва да предостави подкрепа за прехода към присъединяване в полза на Украйна, като се възползва от опита на държавите членки. Тази подкрепа следва да се съсредоточи по-специално върху споделянето на опита, натрупан от държавите членки по време на техните собствени процеси на реформи.
- (22) Подкрепата по линия на механизма следва също така да надгражда и да увеличи максимално полезните взаимодействия с ключови организации, подкрепящи реформите и възстановяването на Украйна, като *групата* на ЕИБ, *международните финансови институции, включително* Световната банка, Организацията за икономическо сътрудничество и развитие и МВФ; *а също и европейските многостранни финансови институции, включително ЕБВР и Банката за развитие към Съвета на Европа; както и двустранни финансови институции като банки за развитие и агенции за експортно кредитиране.*

(23) Като се има предвид несигурността, свързана с войната, е целесъобразно да може да се предоставя подкрепа на Украйна по линия на механизма при надлежно обосновани изключителни обстоятелства, по-специално в случай на значително влошаване на ситуацията с войната, и с цел да се поддържа макрофинансовата стабилност на страната и да се гарантира постигането на целите на механизма. Такова извънредно финансиране следва **да се предоставя за отделни периоди до три месеца и следва** да се предоставя само чрез решение за изпълнение на Съвета по предложение на Комисията, ако е налице заключение, че е невъзможно Украйна да изпълни условията, свързани с формите на подкрепа по механизма, когато тя е бенефициер на подкрепата, и следва да се прекрати веднага щом изпълнението на тези условия стане отново възможно. Такова извънредно финансиране не следва да засяга финансирането от други специфични инструменти на Съюза, които следва да бъдат мобилизирани в случай на природни бедствия или други извънредни ситуации от хуманитарно естество или свързани с гражданската защита. **Ако е необходимо, по линия на механизма е възможно да бъде налично извънредно финансиране преди приемането на плана за Украйна и сключването на рамковото споразумение. То би могло да бъде в допълнение към извънредното мостово финансиране, според случая.**

- (24) Рамката на политиката за разширяване, определена от Европейския съвет и Съвета, споразумението за асоцииране между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия и техните държави членки, от една страна, и Украйна от друга страна²³ (наричано по-нататък „Споразумение за асоцииране“), включващо задълбочена и всеобхватна зона за свободна търговия, многостранните споразумения, по които Съюзът е страна, и другите споразумения, с които се установяват правно обвързващи отношения с Украйна, както и резолюциите на Европейския парламент, съобщенията на Комисията и съвместните съобщения на Комисията и върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност следва да представляват цялостната политическа рамка за прилагането на настоящия регламент. Комисията следва да гарантира съгласуваност между подкрепата съгласно механизма и рамката на политиката на разширяване.
- (25) В член 49 от Договора за Европейския съюз (ДЕС) е предвидено, че всяка европейска държава, която зачита ценностите на зачитане на човешкото достойнство, на свободата, демокрацията, равенството, върховенството на закона, както и на зачитане на правата на човека, включително правата на лицата, които принадлежат към малцинства, и която се ангажира да ги насърчава, може да поиска да членува в Съюза. Тези ценности са общи за държавите членки в общество, в което преобладават *приобщаването*, плурализмът, недискриминацията, толерантността, справедливостта, солидарността и *равенството между половете*.

²³ ОВ L 161, 29.5.2014 г., стр. 3.

(26) Европейска държава, която е кандидатствала за присъединяване към Съюза, може да стане член на Съюза едва след като бъде потвърдено, че изцяло отговаря на критериите за присъединяване, определени на срещата на Европейския съвет през юни 1993 г. в Копенхаген (наричани по-нататък „критериите от Копенхаген“), и при условие че Съюзът разполага с необходимия капацитет за интегриране на новия член. Критериите от Копенхаген са свързани със стабилността на институциите, които гарантират демокрацията, върховенството на закона, правата на човека и зачитането и закрилата на малцинствата, с наличието на функционираща пазарна икономика, както и с капацитета за справяне с конкурентния натиск и пазарните сили в рамките на Съюза и способността за поемане не само на правата, но и на задълженията по Договорите, включително преследването на целите на политическия, икономическия и паричния съюз.

- (27) В общ интерес на Съюза и Украйна е да се постигне напредък в усилията на Украйна да реформира своите политически, правни и икономически системи с оглед на членството в Съюза. *Предоставянето на Украйна на статут* на страна кандидатка за членство в *ЕС е геостратегическа* инвестиция на Съюза в мира, сигурността, стабилността и благоденствието в Европа и дава възможност на Съюза да заеме по-добра позиция за справяне с глобалните предизвикателства. Това предоставя също така по-големи икономически и търговски възможности от взаимна полза както за Съюза, така и за Украйна, като същевременно подкрепя постепенното трансформиране на държавата. Перспективата за членство в Съюза има мощна преобразуваща сила, тъй като предполага извършването на положителни демократични, политически, икономически и обществени промени.
- (28) Възприемането на основните ценности на Съюза и ангажирането с тях е избор и е особено важно за стремежа на Украйна към членство в Съюза. В съответствие с това е важно Украйна да поеме инициативата и да се ангажира изцяло с ценностите на Съюза, както и с утвърждаването на световен ред, основан на правила и ценности, и с енергичното провеждане на необходимите реформи в интерес на своя народ.

(29) Възстановяването от щетите, причинени от агресивната война на Русия, не може да се ограничи до възстановяване на разрушенията до състоянието отпреди войната. Възстановяването представлява възможност Украйна да бъде подкрепена в процеса ѝ на интеграция във вътрешния пазар и в ускоряването на устойчивия ѝ екологичен и цифров преход в съответствие с политиките на Съюза, **като същевременно се стимулира икономическата интеграция в Съюза и се насърчава социално-икономическото развитие и трансграничното сътрудничество.** Поради това механизмът следва да насърчава възстановяването по начин, който модернизира и подобрява икономиката на Украйна, който се основава на правилата и стандартите на Съюза, с който се инвестира в прехода на Украйна към **устойчива** екологосъобразна, цифрова и приобщаваща икономика **и по този начин се създават ползи за обществото като цяло с особено внимание към потребностите на групите в уязвимо положение.** Възстановяването на **културното наследство следва да се основава на национални, международни и европейски практики, на текстове, определящи стандарти, принципи като „Новия европейски Баухаус“ и извлечени поуки, и да бъде в съответствие с европейските принципи за качество на финансираните от Съюза интервенции, които имат потенциално въздействие върху културното наследство. Особено внимание следва да се обърне на осигуряването на устойчивост и адекватна защита на дейностите, финансирани по линия на механизма, предвид рисковете за киберсигурността и цялостната картина на заплахите.**

(30) *В съответствие с необходимостта от подкрепа за възстановяването и реконструкцията на Украйна по устойчив и съобразен с бъдещето начин, с механизма не следва да бъдат подкрепяни дейности или мерки, които насърчават инвестициите в изкопаеми горива или които не зачитат принципа за ненанасяне на значителни вреди, включително на биологичното разнообразие или климата, освен ако тези дейности или мерки не са строго необходими за постигане на целите на механизма, доколкото това е възможно в разкъсвана от война държава. Тези дейности или мерки биха се отнасяли например до продължаването на икономическите дейности или до посрещането на спешни нужди от възстановяване и реконструкция. Те следва да бъдат съобразени с необходимостта от възстановяване и модернизиране на инфраструктурата и възстановяване на увредената от войната природна среда по устойчив начин. Когато е уместно, дейностите и мерките следва да бъдат придружени от подходящи мерки за избягване, предотвратяване или намаляване и, ако е възможно, за компенсиране на всякакви вредни ефекти.*

- (31) Механизмът следва да допринася за спазването на Рамковата конвенция на ООН по изменението на климата²⁴ и на Парижкото споразумение, прието съгласно тази конвенция²⁵ (наричано по-нататък „Парижкото споразумение“), Конвенцията на ООН за биологичното разнообразие²⁶ и Конвенцията на ООН за борба с опустиняването в държавите, засегнати от сериозна суша и/или опустиняване, по-специално в Африка²⁷ и следва да не допринася за влошаване на състоянието на околната среда, нито да причинява вреди на околната среда или климата. По-специално, финансирането, отпуснато в контекста на механизма, следва да бъде в съответствие с дългосрочната цел за ограничаване на повишаването на средната температура в световен мащаб до далеч под 2°C над нивата от прединдустриалния период и продължаване на усилията за ограничаване на повишаването на температурата до 1,5°C над нивата от прединдустриалния период. То следва също така да е в съответствие с целта за увеличаване на способността за адаптиране към неблагоприятните последици от изменението на климата и за насърчаване на устойчивостта спрямо изменението на климата, както и с подкрепата за опазване на биологичното разнообразие, кръговата икономика и нулевото замърсяване. Особено внимание следва да се обърне на дейностите, които носят съпътстващи ползи и водят до постигането на множество цели, включително в областта на климата, биологичното разнообразие и околната среда. ***Предвид огромните екологични щети, причинени от агресивната война на Русия, механизмът би могъл да допринесе за справяне с произтичащите от това предизвикателства.***

²⁴ ОВ L 33, 7.2.1994 г., стр. 13.

²⁵ ОВ L 282, 19.10.2016 г., стр. 4.

²⁶ ОВ L 309, 13.12.1993 г., стр. 3.

²⁷ ОВ L 83, 19.3.1998 г., стр. 3.

Механизмът следва, доколкото е възможно, да допринася за смекчаване на изменението на климата и адаптиране към него, за опазване на околната среда, включително опазване на биологичното разнообразие и за екологичния преход, или за преодоляване на предизвикателствата, произтичащи от него. Този принос, доколкото това е възможно в разкъсана от война държава, следва да цели да възлиза на най-малко 20% от общата сума, съответстваща на подкрепата по инвестиционната рамка за Украйна и на инвестициите по плана за Украйна. Тази сума следва да се изчислява въз основа, когато е приложимо и целесъобразно, на коефициентите, използвани в съществуващите методики за климата и биологичното разнообразие, като например по-специално в приложение VI към Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета²⁸ и допълнителните области на интервенция, коригирани в контекста на механизма за Украйна.

- (32) *Целта на механизма следва да бъде подобряване на осведомеността и борба с екологичните престъпления в Украйна, подкрепа за пълното прилагане на Протокола от Киев за регистри за изпускането и преноса на замърсители на околната среда и осигуряване на спазването на законите за защита на околната среда.*

²⁸ Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 г. за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост (ОВ L 57, 18.2.2021 г., стр. 17).

- (33) Финансираните по линия на механизма мерки следва да *отговарят, доколкото това е възможно в разкъсана от война държава, на стандартите на Съюза в областта на климата и околната среда. Тези мерки следва също така да са съобразени с изменението на климата, опазването на околната среда, правата на човека, мира, демокрацията, равенството между половете и недискриминацията и, когато е приложимо, с намаляването на риска от бедствия, както и с напредъка към постигането на целите за устойчиво развитие. Подкрепата по линия на механизма следва също така да се ръководи от принципа „никой да не бъде изоставен“, като стремежът е да се гарантира балансирано и основано на нуждите разпределение и използване на ресурсите.*

- (34) Прилагането на настоящия регламент следва да се ръководи от принципите на равенство, **приобщаване** и недискриминация, както са разработени в стратегиите на Съюза за равенство. То следва да **предотвратява и да се бори с насилието над жени, насилието, основано на пола, и домашното насилие. С него следва да се насърчава пълноценното участие на жените в процесите на вземане на решения**, да се насърчава **и развива** равенството между половете, овластяването на жените и момичетата и да се **защитават и утвърждават техните** права, **като се вземат предвид** плановете за действие на ЕС относно равенството между половете и съответните заключения на Съвета и международни конвенции. **Механизмът следва да спомогне за справяне със социални здравни предизвикателства, включително психичното здраве като необходимост за здраво следвоенно общество, и със специално внимание към децата.** Изпълнението на механизма следва да бъде в съответствие с Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания²⁹ и да гарантира **участието на съответните заинтересовани лица в процесите за вземане на решения, както и** достъпността на предоставените по линия на механизма инвестиции и техническа помощ. **Механизмът следва също така да бъде в съответствие с Конвенцията на ООН за правата на детето и да подкрепя децата и младежите като основни двигатели на промяната и като фактори, допринасящи за изпълнението на Програмата за устойчиво развитие до 2030 г.**

²⁹ ОВ L 23, 27.1.2010 г., стр. 35.

(35) Укрепване на върховенството на закона, включително независимостта на съдебната власт, **подкрепа за усилията за премахване на олигархичните структури** и борбата с **корупцията, и по-специално корупцията на високо равнище**, борба с изпирането на пари, **избягването на данъци, отклонението от данъчно облагане, данъчните измами** и организираната престъпност, **засилване на прозрачността, включително публичния достъп до информация**, добро управление на всички равнища **и участие на организациите на гражданското общество, включително организациите за защита на правата на човека**, защита на свободни и плуралистични медии **и укрепването на реформата на публичната администрация**, включително в областта на обществените поръчки, конкуренцията и държавната помощ остават ключови предизвикателства и са съществени за Украйна в доближаването ѝ до Съюза и в подготовката ѝ да поеме напълно условията за членство в Съюза. С оглед на дългосрочния характер на реформите, които се извършват в тези области, и на необходимостта от натрупване на постигнати резултати, подкрепата по линия на механизма следва да помага за разрешаването на тези проблеми на възможно най-ранен етап.

- (36) В съответствие с принципа на демокрацията на участието **и с цел укрепване принципа на взаимозависимост и взаимоограничаване** на отделните власти Съюзът следва да насърчава укрепването на парламентарния капацитет, парламентарния контрол, демократичните процедури и справедливото представителство в Украйна, **както и съдържателното участие на регионите и общините, и на гражданското общество на всички етапи от демократичния процес, с което дава възможност за засилен демократичен контрол. Планът за Украйна следва да покаже как е планирано и изпълнено съдържателното участие на заинтересованите страни чрез консултации, предоставящи достатъчни срокове и прозрачност и с ясни процедури за последващи действия по отношение на предоставената информация. В съответствие с украинския конституционен ред** **Върховната рада следва да бъде информирана и да се взема нейното становище на всички етапи от жизнения цикъл на механизма. Следва да се вземат предвид резултатите от всички проведени дебати или представени становища от Върховната рада относно плана за Украйна.**
- (37) Засиленото стратегическо и оперативно сътрудничество между Съюза и Украйна в областта на сигурността е от основно значение за ефективното и ефикасно справяне със заплахите за сигурността, **включително хибридните заплахи като киберзаплахите, както и за устойчивостта спрямо дезинформация, манипулиране на информацията от чужбина и чуждестранна намеса,** организираната престъпност и тероризма.

- (38) С дейностите в рамките на механизма следва също така, **в съответствие с член 21, параграф 2, буква в) от ДЕС и в съответствие с целите и принципите на Устава на Организацията на обединените нации**, да бъдат подпомагани, когато е целесъобразно, мерки за изграждане на доверие и процеси за насърчаване на справедливостта, търсенето на истината, **всеобхватното възстановяване след конфликта за приобщаващо, мирно общество, и** репарации и гаранции за недопускане на повтарянето, както и събирането на доказателства за престъпления, извършени по време на войната, **и предоставяне по целесъобразност на съответните констатации. Особено внимание следва да се обърне на подкрепата за формалното, информалното и неформалното образование за мир.**
- (39) Подкрепата по линия на механизма следва да се предоставя при предварителното условие, че Украйна продължава да зачита ефективните демократични механизми и институции, включително многопартийната парламентарна система и върховенството на закона, както и да гарантира зачитането на правата на човека, включително правата на лицата, принадлежащи към малцинства.
- (40) Подкрепата по линия на механизма, включително по пътя на Украйна към присъединяване, следва да се предоставя с цел постигане на общи и специфични цели въз основа на установени критерии и с ясни условия.

(41) Общите цели на механизма следва да се състоят, *наред с другото*, в подпомагане на Украйна при справянето със социалните, икономическите, *психологическите* и екологичните последици от войната; осигуряване на принос за реконструкцията, включително *мирното възстановяване, възобновяване* и модернизация на страната; насърчаване на социалното *и териториалното сближаване, на демократичната*, икономическата **■** и екологичната устойчивост, *както и за* постепенна интеграция в икономиката и пазарите на Съюза и в световната икономика, *а също и за възходящо икономическо, социално и екологично сближаване със стандартите на Съюза* и подготовка на Украйна за бъдещо членство в Съюза чрез подкрепа на процеса ѝ на присъединяване. Такива цели следва да се преследват по взаимно укрепващ начин.

- (42) В съответствие с Европейския стълб на социалните права, с механизма следва да се подкрепя солидарността, интеграцията и социалната справедливост с цел създаване и поддържане на качествена заетост и устойчив *и приобщаващ* растеж, осигуряване на равенство и достъп до възможности, *образование* и социална закрила, защита на **■** групите *в уязвимо положение* и подобряване на стандарта на живот. Механизмът следва също така да допринесе за борбата с бедността и справянето с безработицата и да доведе до създаване на качествени работни места и приобщаването и интегриране на групите в неравностойно положение. Механизмът следва да предоставя възможности за инвестиране в умения, включително чрез професионално образование и обучение с цел да се подготви работната сила за цифровия и екологичния преход. Той следва също така да осигури възможност за укрепване на социалния диалог, инфраструктурата и услугите.
- (43) Механизмът следва да гарантира съгласуваност и допълване с общите цели на външната дейност на Съюза, както е посочено в член 21 от ДЕС, включително зачитането на основните права и принципи, защитата и насърчаването на правата на човека, демокрацията и основните принципи на върховенството на закона, както и с целите по отношение на борбата с корупцията, съдебната власт, публичната администрация, доброто управление *и прозрачността и отчетността*.
- (44) Предвид несигурността, свързана с агресивната война на Русия, механизмът следва да представлява гъвкав инструмент, който дава възможност на Съюза да отговори на нуждите на Украйна чрез диверсифициран набор от инструменти за осигуряване на финансиране на украинската държава, подкрепа за краткосрочни приоритети за възстановяване и реконструкция, подкрепа за инвестиции и достъп до финансиране, както и техническа помощ и изграждане на капацитет и други подходящи дейности.

- (45) Подкрепата от Съюза следва да бъде организирана около три стълба, а именно:
- i) финансова подкрепа за Украйна за осъществяване на реформи и инвестиции, както и за поддържане на макрофинансовата стабилност на държавата, както е посочено в плана за Украйна; ii) инвестиционна рамка за Украйна за мобилизиране на инвестиции и подобряване на достъпа до финансиране; iii) помощ за присъединяване за мобилизиране на технически опит и изграждане на капацитет.
- (46) Тъй като нуждите, свързани с възстановяването, реконструкцията и модернизацията на Украйна са значителни и не могат да бъдат покрити само от бюджета на Съюза, в справянето с тях следва да играят роля също така публичните и частните инвестиции. Механизмът следва да даде възможност за **своевременното** мобилизиране както на публични, така и на частни инвестиции и да осигури възможност за увеличаване на подкрепата за инвестиции в дългосрочно възстановяване, когато обстоятелствата го позволяват, като се има предвид и капацитетът на Украйна за изпълнение и усвояване на средствата. ***Мобилизирането на частни инвестиции чрез механизма следва да допринася за дългосрочната конкурентоспособност и иновационния капацитет на Украйна.***

- (47) *Русия трябва да поеме цялата отговорност и да плати за огромните вреди, причинени от агресивната ѝ война срещу Украйна, която представлява грубо нарушение на Устава на Организацията на Обединените нации. В тясно сътрудничество с други международни партньори Съюзът и неговите държави членки следва да продължат да работят за постигането на тази цел, в съответствие с правото на Съюза и международното право, като вземат предвид сериозното нарушение от страна на Русия на заложената в член 2, параграф 4 от Устава на Организацията на Обединените нации забрана за използване на сила и принципите за отговорността на държава за неправомерни действия от международен характер, включително задължението за обезщетяване за причинените финансово оценими вреди. Важно е, наред с другото, да се постигне напредък, в координация с международните партньори, относно начините, по които извънредните приходи, държани от частни субекти и произтичащи пряко от блокираните руски активи, биха могли да се насочат за подкрепа на Украйна и за възстановяването и реконструкцията на страната по начин, съгласуван с приложимите договорни задължения и в съответствие с правото на Съюза и международното право.*
- (48) Общият максимален размер на подкрепата от Съюза, по линия на механизма, ще бъде 50 милиарда евро по текущи цени за периода от 2024 до 2027 г. за всички видове подкрепа. В светлината на променящите се обстоятелства и на целите на самия механизъм подкрепата от Съюза трябва да осигури баланс между гъвкавост и възможности за програмиране.

- (49) Що се отнася до подкрепата от Съюза, която не е под формата на заеми, настоящият регламент следва да бъде финансиран от и да се прилага в съответствие с резерва за Украйна, както е предвидено в Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 на Съвета³⁰, със сума до **17** милиарда евро за периода 2024—2027 г. Тази максимална сума не съставлява основната референтна сума — по смисъла на точка 18 от Междунституционалното споразумение от 16 декември 2020 г. между Европейския парламент, Съвета на Европейския съюз и Европейската комисия относно бюджетната дисциплина, сътрудничеството по бюджетни въпроси и доброто финансово управление и относно новите собствени ресурси, включително пътна карта за въвеждането на нови собствени ресурси³¹, — за Европейския парламент и за Съвета в хода на годишната бюджетна процедура. ***Потенциалните приходи биха могли да бъдат генерирани съгласно съответните правни актове относно използването на извънредни приходи, държани от частни субекти, произтичащи пряко от блокираните активи на Руската централна банка.***

³⁰ Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 на Съвета от 17 декември 2020 г. за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2021—2027 (ОВ L 433 I, 22.12.2020 г., стр. 11).

³¹ ОВ L 433 I, 22.12.2020 г., стр. 28.

- (50) ***В съответствие с член 10б от Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 мобилизирането на резерва за Украйна следва да създаде възможност за предоставянето на годишна максимална сума за подкрепа, която не е под формата на заеми, в размер на 5 милиарда евро. Неизползваната част от годишния максимален размер на подкрепата, която не е под формата на заеми, следва да остане на разположение за оставащата част от периода, за който е създаден механизмът.***
- (51) В рамките на ограничителните мерки на Съюза, приети въз основа на член 29 от ДЕС и член 215, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), никакви средства или икономически ресурси не могат да се предоставят пряко или непряко на посочени юридически лица, образувания или органи или в тяхна полза. Следователно такива посочени юридически лица, образувания или органи, и юридически лица, образувания или органи, притежавани или контролирани от тях, не могат да бъдат подкрепяни от механизма.
- (52) Бюджетните кредити за поети задължения и съответните бюджетни кредити за плащания от резерва за Украйна следва да се мобилизират ежегодно в бюджета над таваните на многогодишната финансова рамка.

- (53) За частта от подкрепата по линия на механизма, предоставена под формата на заеми, е целесъобразно да се разшири бюджетната гаранция на Съюза, за да покрие финансовата помощ, която се предоставя на Украйна в съответствие с член 220, параграф 1 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета³². Вследствие на това с Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 на Съвета *се мобилизират* необходимите бюджетни кредити в бюджета на Съюза над таваните на многогодишната финансова рамка за финансовата помощ за Украйна, налична до края на 2027 г.
- (54) Като се спазва принципът, че бюджетът на Съюза се определя ежегодно, следва да се предвиди прилагане на гъвкави възможности в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 за други политики, а именно пренасяне и преразпределяне на средства, за да се гарантира ефективното използване на средствата на Съюза, като по този начин максимално се увеличат наличните средства на Съюза по механизма.
- (55) Където е целесъобразно следва да се предвидят ограничения на допустимостта за участие в процедурите по възлагане на поръчки по линия на механизма поради специфичния характер на дейността или когато дейността засяга сигурността или обществения ред.

³² Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 (ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1).

(56) За да се осигури ефективното прилагане на механизма, *Украйна трябва да осигури публичен достъп до информацията относно възможностите за финансиране по линия на механизма и осигурява свободна, и лоялна конкуренция по време на тържната процедура и процедурите по отпускане на безвъзмездни средства по линия на механизма.* Механизмът следва да допринесе и за по-лесното интегриране на Украйна в европейските вериги на стойността, в резултат на което всички доставки и материали, финансирани и доставяни по линия на механизма, следва да произхождат от държавите членки, Украйна, *партньорите от Западните Балкани, Грузия и Молдова,* договарящите се страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство *и държавите, които предоставят на Украйна равнище на подкрепа, сравнимо с предоставеното от Съюза, като се взема предвид размерът на тяхната икономика, и* за които е установен реципрочен достъп до външна помощ в Украйна от Комисията, освен ако доставките и материалите не могат да бъдат доставени при разумни условия в някоя от тези държави. *В последния случай Комисията следва да информира Съвета за това.*

- (57) Съюзът следва да се стреми към най-ефективно използване на наличните ресурси с цел оптимизиране на въздействието на външната си дейност. Това следва да се постигне чрез съгласуваност, последователност и взаимно допълване с другите инструменти на Съюза за външно финансиране, както и чрез полезно взаимодействие с други политики и програми на Съюза. За да се увеличи в максимална степен въздействието на комбинираните интервенции за постигането на обща цел, механизмът следва да може да допринася за дейности по други програми, **без това да води до дублиране на мерките за подкрепа.**
- (58) Съюзът следва да насърчава многостранен, основан на правила и ценности подход към световните блага и предизвикателства и следва да си сътрудничи с държавите членки, държавите партньори, международните организации и други донори в това отношение.

- (59) С оглед на необходимостта от координиране на международната подкрепа за възстановяването, реконструкцията и модернизацията на Украйна следва да е възможно държавите членки, трети държави, международни организации, международни финансови институции или други източници да допринесат за прилагането на механизма. Такъв принос следва да се извършва съгласно същите правила и условия и да представлява външни целеви приходи по смисъла на член 21, параграф 2, буква а), точка ii), букви г) и д) от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046. ***Подкрепата по линия на механизма следва, доколкото е възможно, да бъде интегрирана в международните усилия за създаване на финансова архитектура за възстановяването на Украйна и да бъде координирана със съответните донори и международни финансови институции.***

- (60) Комисията и държавите членки следва да гарантират **■** съгласуваността, последователността, **взаимното допълване и прозрачността** на предоставяната от тях подкрепа, по-специално чрез провеждането на редовни консултации и чест обмен на информация на различните етапи от цикъла на подкрепата **със съответните заинтересовани страни**, включително на местно **и регионално** равнище. В светлината на присъствието на различни международни донори следва също така да се предприемат необходимите стъпки за осигуряване на по-добра координация и взаимно допълване с други донори, включително чрез редовни консултации **и стратегически контакти**. В това отношение следва да се използва междуведомствената платформа за координация на донорите за Украйна, като вече установен форум за такъв обмен.
- (61) Към настоящия регламент следва да се прилагат хоризонталните финансови правила, приети от Европейския парламент и Съвета на основание член 322 от Договора за функционирането на Европейския съюз. Тези правила са установени в Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 и определят по-специално процедурата за съставяне и изпълнение на бюджета чрез безвъзмездни средства, награди, поръчки, непряко управление, финансови инструменти, бюджетни гаранции, финансова помощ и възстановяване на разходите на външни експерти и предвиждат проверки по отношение на отговорността на финансовите участници.

- (62) Видовете финансиране и методите на изпълнение съгласно настоящия регламент следва да бъдат избирани в зависимост от възможностите за осъществяване на целите на механизма и за постигане на резултати, като се вземат предвид по-специално разходите за контрола, административната тежест и очакваният риск от неспазване. Това следва да включва разглеждане на възможността за използване на еднократни суми, единни ставки и единични разходи, както и на финансиране, което не е свързано с разходи, както е посочено в член 125, параграф 1, буква а) от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046.
- (63) Между Съюза и Украйна следва да бъде сключено рамково споразумение за определяне на принципите на финансовото сътрудничество, включително необходимите механизми за контрол и одит на разходите, ***и да се гарантира, че Украйна постига високо равнище на защита на финансовите интереси на Съюза, сравнимо с предвиденото в Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 и друго свързано законодателство на Съюза (наричано по-нататък „рамково споразумение“)***. С Украйна следва да бъдат сключени и споразумения за финансиране и заеми, когато е целесъобразно в зависимост от съответния стълб, за да се определят условията за отпускане на средства.

- (64) Чрез дерогация от член 209, параграф 3, първа, втора и четвърта алинея от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 е целесъобразно възстановените средства и приходите, генерирани от даден финансов инструмент, подпомаган съгласно настоящия регламент, да представляват вътрешни целеви приходи за механизма или за следващата програма в тази област.
- (65) Чрез дерогация от член 213, параграф 4, буква а) от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 е целесъобразно всеки излишък от провизиите за гаранцията за Украйна да представлява вътрешни целеви приходи за механизма или за следващата програма в тази област.
- (66) По стълб I на механизма следва да се предостави финансиране в подкрепа на изпълнението на плана за Украйна, в който се определя програмата за реформи и инвестиции на Украйна за постигане на общите и специфични цели на механизма, които също следва да бъдат интегрирани в рамка на икономическата и фискалната политика. Финансирането по стълб I следва да се предоставя при задоволително изпълнение на условията, посочени в плана за Украйна.

(67) Украйна следва да изготви плана за Украйна като съгласуван, всеобхватен и адекватно балансиран отговор за възстановяването и модернизирването си, който подкрепя нейното икономическо, социално и екологично възстановяване, *устойчиво развитие* и напредък за присъединяване към Съюза. В плана за Украйна следва също така да се предоставя основа за други донори да идентифицират приоритетните области на финансиране за възстановяването на Украйна и да се насърчи ангажираността, съгласуваността и допълнителния принос за тази цел. За тази цел Украйна следва да гарантира, че изготвеният план за Украйна покрива нейните нужди от възстановяване, реконструкция и модернизация по интегриран начин, като определи до каква степен мерките от плана за Украйна се очаква да бъдат финансирани от Съюза чрез механизма. При изготвянето на плана Украйна следва да вземе предвид подкрепата, предоставена по други програми на Съюза, *както и подкрепа от други донори*. Украйна следва да разработи план за Украйна, като гарантира възможност и други донори да допринесат за подкрепа на мерките от плана за Украйна, включително чрез увеличаване на наличното финансиране по механизма. *Планът за Украйна следва да гарантира подходяща координация и взаимно допълване със съответните донори и международни финансови институции.*

- (68) Въпреки че планът за Украйна следва да представлява основа за подкрепата, предоставена по стълб I на механизма, в него следва също така да бъде заложен ориентир за подкрепата, предоставена по стълбове II и III на механизма. С мерките, финансирани по стълбове II и III, следва да се подкрепят целите и изпълнението на плана за Украйна.
- (69) Планът за Украйна следва да включва мерки за реформи и инвестиции, заедно с качествени и количествени стъпки, с които да се постигне задоволителното изпълнение на тези мерки, както и индикативен график за изпълнението им. Мерките, започнали да се прилагат от 1 януари 2023 г. нататък, следва да бъдат допустими *по изключение*.

(70) В плана за Украйна следва да се определят условия, потвърждаващи напредъка, който се очаква да бъде постигнат с изпълнението на заложените в него мерки. Тези условия следва да бъдат под формата на качествени или количествени стъпки. Тези стъпки следва да бъдат изпълнени най-късно до 31 декември 2027 г., въпреки че следва да бъде възможно цялостното завършване на мерките, за които се отнасят тези стъпки, да продължи след 2027 г. Като се има предвид необходимостта да се гарантира макрофинансовата стабилност на Украйна, като същевременно се подкрепят нейните усилия за възстановяване, реконструкция и модернизация с оглед на присъединяване към Съюза, планът за Украйна следва по-специално да включва условия, свързани с основни изисквания, като макрофинансова стабилност, бюджетен надзор и управление на публичните финанси, които могат да бъдат определени така, че да отразяват наличието на задоволителен напредък по изпълнението и секторните и структурните реформи и инвестиции. Плащанията следва съответно да бъдат структурирани с оглед на такива категории условия, които отразяват целите на механизма.

(71) При изготвянето и прилагането от Украйна на плана за Украйна следва да се отчита по-специално ситуацията в регионите и общините на Украйна, като се вземат предвид техните специфични нужди от възстановяване и реконструкция, реформи, модернизация и децентрализация, и следва да се извършва в *съдържателна* консултация с регионалните, местните, градските и други публични органи, *както и с организации на гражданското общество*, в съответствие с принципа на многостепенно управление и като се взема предвид подходът отдолу нагоре. Следва да се вземат предвид местните планове за възстановяване, когато такива са налични. В този контекст чрез плана за Украйна следва по-специално да се засили икономическото, социалното, екологичното и териториалното развитие на регионите и общините на Украйна и да се подкрепи реформата за децентрализация в нея и сближаването със стандартите на Съюза. В плана за Украйна следва също така да се гарантира участието на поднационалните органи, по-специално общините, във вземането на решения относно използването на подкрепа в процеса на възстановяване на местно равнище, както и че проектите за възстановяване, избрани и изпълнявани от такива поднационални органи, съставляват достатъчно голям дял от подкрепата.

- (72) *Завършването на реформа за децентрализация като устойчив и необратим елемент на многостепенното управление в Украйна е важен приоритет. Тази реформа следва да включва ясно разграничаване на правомощията между централното и местното равнище, подходящи вътрешни структури за общинските администрации и пропорционална рамка за надзор на местните органи в съответствие с Европейската харта за местното самоуправление, както и продължаване на работата по предоставяне на правосубектност на общините съгласно публичното право въз основа на европейската практика и в съответствие с конституционния ред на Украйна.*
- (73) Планът за Украйна следва да включва *подробно* обяснение на системата на Украйна *и на планираните мерки* за ефективно предотвратяване, разкриване и коригиране на нередности, корупция, *в частност измами, всякакви форми на корупция, включително корупция на високо равнище, или всяко друго незаконно действие, засягащо финансовите интереси на Съюза, и конфликти на интереси, подробно обяснение на нейната система и планираните мерки за ефективно разследване и наказателно преследване на престъпления, засягащи средствата, предоставени по линия на механизма, и подробно обяснение на мерките, които имат за цел избягване на двойно финансиране от механизма и други програми на Съюза или донори.* Мерките по плана за Украйна следва, когато е подходящо, *да допринасят* за осигуряването на ефективна и *прозрачна* система за управление и контрол. Такива мерки следва да бъдат приложени от Украйна до индикативна дата, която *следва* да бъде определена, според случая, в зависимост от всяка мярка в течение на срока на механизма.

- (74) Комисията следва да оцени плана за Украйна въз основа на списъка с критерии, посочени в настоящия регламент. В случай на положителна оценка на плана за Украйна, Комисията следва да представи предложение за одобрението на плана за Украйна от Съвета.
- (75) Като се имат предвид несигурностите и необходимостта от гъвкавост при прилагането на механизма, следва да е възможно Украйна да отправи обосновано искане до Комисията да представи предложение за изменение на решението за изпълнение на Съвета за одобряване на оценката на плана за Украйна, когато планът за Украйна, включително съответните качествени и количествени стъпки, вече не може да бъде осъществяван от Украйна, нито частично, нито изцяло, поради обективни обстоятелства. Комисията следва да може, съгласувано с Украйна, също така да представи предложение за изменение на посоченото решение за изпълнение на Съвета, по-специално за да вземе предвид **промените в обстоятелствата, които позволяват увеличаване на амбицията или** промяна в наличните суми. Украйна също следва да има възможност да отправи обосновано искане за изменение на плана за Украйна, включително като предложи допълнения, когато е уместно, за да се вземе предвид допълнителното финансиране, налично от други донори или от други източници ■ .

- (76) Финансовата подкрепа за плана за Украйна следва да е възможна под формата на заем. В контекста на спешните нужди на Украйна от финансиране е целесъобразно финансовата помощ да бъде организирана съгласно диверсифицираната стратегия за финансиране, предвидена в член 220а от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 и установена в него като единен метод на финансиране, което се очаква да повиши ликвидността на облигациите на Съюза и привлекателността и разходната ефективност на емитирането от Съюза.
- (77) Като се има предвид положението на Украйна, причинено от агресивната война на Русия, и за да се подкрепи държавата по пътя ѝ към дългосрочна стабилност, е целесъобразно на Украйна да се предоставят заеми при изключително преференциални условия с максимален срок от 35 години и с начало на изплащането на главницата не по-рано от 2034 г. Уместно е също така да се направи дерогация от член 220, параграф 5, буква д) от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 и да се даде възможност на Съюза да покрие за периода от 1 януари 2024 г. до 31 декември 2027 г. разходите по лихвените проценти (разходи за финансиране и разходи за управление на ликвидността) и да освободи Украйна от административни разходи, (разходи за обслужване за административните непреки разходи), които тя иначе би понесла. Субсидията за разходите по заема следва да се предоставя като инструмент, считан за подходящ за гарантиране на ефективността на подкрепата от механизма по смисъла на член 220, параграф 1 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046.

- (78) Следва да е възможно Украйна да подава искане за лихвена субсидия и за освобождаване от административни разходи всяка година.
- (79) Чрез дерогация от член 31, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2021/947 финансовото задължение от заеми по настоящия регламент не следва да бъде подкрепяно чрез гаранцията за външна дейност, създадена със същия регламент. Подкрепата под формата на заеми по линия на механизма следва да представлява финансова помощ по смисъла на член 220, параграф 1 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046. Като се вземат предвид финансовите рискове и бюджетното покритие, подкрепата под формата на заеми по механизма не следва да се провизира, да бъде гарантирана над таваните на МФР, и, чрез дерогация от член 211, параграф 1 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046, не следва да се определя процент на провизиране.

- (80) При предоставянето на подкрепа от Съюза за Украйна е важно да се гарантира както гъвкавост и възможност за програмиране, така и стабилност. За тази цел плащанията по механизма следва да се извършват съгласно фиксиран тримесечен график, ако е налично финансиране, въз основа на подадено от Украйна искане за плащане и след като Комисията е *оценила* задоволителното изпълнение на съответните условия. В случай *на положителна оценка Комисията следва да представи без неоправдано забавяне предложение за решение за изпълнение на Съвета, с което се установява задоволителното изпълнение на условията за плащания. Въз основа на това решение за изпълнение на Съвета Комисията следва да приеме решение за разрешаване на изплащането на средствата. Когато* дадено условие не е изпълнено в съответствие с индикативния график, определен в решението за одобряване на плана за Украйна, Комисията следва да приспадне от плащането сума, съответстваща на тези условия, *съгласно методика за частично плащане*. Изплащането на съответните удържани средства би могло да стане през следващия период на плащане и до 12 месеца след първоначалния краен срок, посочен в индикативния график, при условие че са изпълнени условията.

- (81) За да се гарантира, че Украйна има достъп до достатъчно финансиране, за да посрещне нуждите си от макрофинансова стабилност и да започне възстановяването, реконструкцията и модернизацията на страната, тя следва да има достъп до подкрепата *под формата на заем* ■ в размер до 7% под формата на предварително финансиране, в зависимост от наличието на финансиране и спазването на предварителното условие за подкрепа за Украйна по механизма.
- (82) Чрез дерогация от член 116, параграфи 2 и 5 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 е целесъобразно крайният срок за плащане да започне от датата на съобщаване на решението, с което се разрешава изплащането на средства на Украйна, и да се изключи плащането на лихва за забава от Комисията на Украйна.

(83) *С оглед на необходимостта да се гарантира трайна макрофинансова стабилност на Украйна е целесъобразно, ако рамковото споразумение не бъде подписано или планът за Украйна не бъде приет, на Украйна да бъде предоставена извънредна подкрепа за период до шест месеца, считано от 1 януари 2024 г. Тази подкрепа следва да зависи от постигането от Украйна на задоволителен напредък в изготвянето на плана за Украйна и от условия, които да бъдат договорени в меморандум за разбирателство (МР) между Комисията и Украйна. С МР следва да се установяват по-специално условията на политиката, индикативното финансово планиране и изискванията за докладване, пропорционални на продължителността на финансирането. Условията на политиката следва да включват ангажимент по отношение на принципите на добро финансово управление с акцент върху борбата с корупцията и изпирането на пари, както и мерки за подобряване на управлението на приходите, и следва да се основават на вече приложените от Украйна мерки в рамките на предишни програми за макрофинансова помощ.*

(84) Прозрачността при прилагането на механизма е важно изискване за предоставянето на подкрепата на Съюза. Украйна следва да публикува два пъти годишно данни за лица и субекти, които получават суми на финансиране, **кумулятивно** надвишаващи равностойността на 100 000 EUR, за изпълнението на реформите и инвестициите, посочени в плана за Украйна. Тези данни не следва да се публикуват **в надлежно обосновани случаи**, когато разкриването им създава риск да бъдат застрашени правата и свободите на засегнатите лица **или** субекти или да се нанесе сериозна вреда на търговските интереси на получателите. Рамковото споразумение следва да включва точни правила и времева рамка за събирането на данни от страна на Украйна, за формата на тези данни и за достъпа до тези данни за Комисията, **Европейската служба за борба с измамите (OLAF), Европейската сметна палата и, когато е приложимо, Европейската прокуратура.**

(85) По стълб II на механизма следва да бъде създадена инвестиционна рамка, която има за цел да се подпомогнат инвестициите за възстановяване и реконструкция, предприети от **украински органи**, дружества от частния сектор, общини, държавни предприятия или други участници (наричана по-нататък „инвестиционната рамка за Украйна“). Инвестиционната рамка за Украйна следва да е насочена към приоритетите, определени в плана за Украйна, и да подкрепя целите и изпълнението му. **По целесъобразност** в управлението на инвестиционната рамка за Украйна следва да бъдат включени украинските органи.

- (86) Инвестиционната рамка за Украйна следва да представлява интегриран финансов пакет, с който се осигурява капацитет за финансиране под формата на финансови инструменти, бюджетни гаранции и операции за смесено финансиране в Украйна. Подкрепата по инвестиционната рамка за Украйна следва да се прилага чрез непряко управление, по-специално като се използва финансовият и техническият капацитет на международните финансови институции, европейските финансови институции за развитие, **двустранните европейски финансови институции и агенциите за експортно кредитиране**, с участието им в поемането на риска, свързан с инвестиции със собствени ресурси. Предвид мащаба на инвестициите за възстановяване и реконструкция в Украйна, при които ще се изисква споделяне на риска, е необходимо Съюзът да създаде специален инструмент за осигуряване на гаранция (наричана по-нататък „гаранцията за Украйна“). Операциите, обхванати от гаранцията за Украйна, трябва да бъдат изпълнени в съответствие с член 208, параграф 4 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046. Агенциите за експортно кредитиране и други финансови институции, предоставящи подкрепа за улесняване на търговията, могат да действат като финансови посредници. При прилагането и управлението на гаранцията за Украйна Комисията следва да осигури тясна координация с подкрепата, предоставяна в рамките на Европейския фонд за устойчиво развитие плюс, създаден с Регламент (ЕС) 2021/947. **Гаранцията за Украйна следва да бъде в полза на държавни, поддържащи, нетърговски и търговски субекти, както и за частния сектор.**

- (87) *Предвид ролята си съгласно Договорите ЕИБ следва да бъде партньор в изпълнението на операциите по гаранцията за Украйна. Поради тази причина до 31 декември 2025 г. на групата на ЕИБ следва да бъде възложено изпълнението на 25% специална индикативна минимална сума от гаранцията за Украйна за операции с държавни контрагенти и нетърговски контрагенти на поддържащо равнище. След тази дата неизползваната част от специалните суми следва да стане достъпна за всички допустими контрагенти за всички видове операции, за да се гарантира пълното използване на гаранцията за Украйна.*
- (88) *При поискване допустимите контрагенти следва да предоставят на Комисията всякаква допълнителна информация, необходима за изпълнение на задълженията на Комисията съгласно настоящия регламент, заедно с информация относно спазването на правата на човека и социалните, трудовите и екологичните стандарти.*
- (89) *Всички допустими контрагенти и допустими упълномощени субекти следва да полагат максимални усилия за избягване, докладване и противодействие на всякакви корупционни практики, фаворизиране или неоправдана регионална или секторна концентрация на разпределението или използването на ресурси и следва да изискват, когато е уместно, специално докладване и одит на тези аспекти.*

(90) Гъвкавостта на подкрепата по механизма следва да бъде подобрена чрез осигуряване на гъвкаво прилагане на гаранцията за Украйна, която може да се предоставя постепенно. Целесъобразно е да се направи дерогация от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046, за да се даде възможност провизирането, формирано до 31 декември 2027 г., да бъде с равностоен размер на провизирането, съответстващо на предоставената гаранция вместо сумата на общото провизиране. Като част от дерогацията следва също така да е възможно провизирането да се формира постепенно, за да се отрази напредъкът в подбора и изпълнението на операциите по финансиране и инвестиране в подкрепа на целите на механизма.

- (91) С цел ефективното използване на средствата по стълб II на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от ДФЕС по отношение на изменението на процента на провизиране за гаранцията за Украйна. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище и тези консултации да бъдат проведени в съответствие с принципите, заложи в Междуйнституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество³³. По-специално, с цел осигуряване на равно участие при подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът получават всички документи едновременно с експертите от държавите членки, като техните експерти имат редовен достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, занимаващи се с подготовката на делегираните актове.
- (92) *За да се улеснят частните инвестиции и развитието на малките и средните предприятия, е необходимо поне 15% от гаранциите, предоставени по линия на гаранцията за Украйна, да се заделят за микро предприятия, малки и средни предприятия (МСП), както са определени в член 2 от приложението към Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията³⁴, включително стартиращи предприятия, и да се проследява и докладва разпределението на тази част от средствата.*

³³ ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1.

³⁴ Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията от 6 май 2003 относно определението за микро-, малки и средни предприятия (ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36).

- (93) По стълб III на механизма подкрепата следва да е насочена главно към постепенното привеждане в съответствие с правилата, стандартите, политиките и практиките на Съюза („достиганията на правото на Съюза“) с оглед на бъдещото членство в Съюза, като по този начин се допринася за изпълнението на плана за Украйна. Съответните препоръки на международни органи, като Съвета на Европа и Венецианската комисия, също следва да бъдат взети предвид в този процес. Подкрепата следва да е насочена и към укрепването на **демократичните и съдебните институции, включително съдилищата, и капацитета на заинтересованите страни, в това число местните и регионалните органи**, социалните партньори и организациите на гражданското общество, **включително тяхната роля за обществен контрол**.
- (94) **Ресурсите по стълб III следва да се използват и за финансиране на разходите по заеми на механизма, както и на установените разходи по заеми и провизирането на бюджетни гаранции, произтичащи от предишна подкрепа за Украйна.**

- (95) В съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета³⁵, Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 и регламенти (ЕО, Евратом) № 2988/95³⁶, (Евратом, ЕО) № 2185/96³⁷ и (ЕС) 2017/1939 на Съвета³⁸ финансовите интереси на Съюза се защитават чрез *ефективни* мерки, включително мерки, свързани с предотвратяването, разкриването, коригирането и разследването на нередности, измами, корупция, конфликти на интереси, двойно финансиране и с възстановяването на изгубени, неправилно платени или неправилно използвани средства, **и мерки за ефективно разследване, наказателно преследване и подвеждане под отговорност за престъпления, засягащи средствата, предоставени по линия на механизма. В съответствие с Регламент (ЕС) 2017/1939 на Европейската прокуратура са предоставени правомощия да извършва разследване и наказателно преследване на престъпления срещу финансовите интереси на Съюза. Компетентните украински органи следва да разглеждат незабавно исканията за правна взаимопомощ и исканията за екстрадиране, отправени от Европейската прокуратура и компетентните органи на държавите членки във връзка с престъпления, засягащи средствата по линия на механизма.**

³⁵ Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 септември 2013 г. относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (Евратом) № 1074/1999 на Съвета (ОВ L 248, 18.9.2013 г., стр. 1).

³⁶ Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета от 18 декември 1995 г. относно защитата на финансовите интереси на Европейските общности (ОВ L 312, 23.12.1995 г., стр. 1).

³⁷ Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета от 11 ноември 1996 г. относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности (ОВ L 292, 15.11.1996 г., стр. 2).

³⁸ Регламент (ЕС) 2017/1939 на Съвета от 12 октомври 2017 г. за установяване на засилено сътрудничество за създаване на Европейска прокуратура (ОВ L 283, 31.10.2017 г., стр. 1).

- (96) По-специално, в съответствие с регламенти (Евратом, ЕО) № 2185/96 и (ЕС, Евратом) № 883/2013 OLAF следва да има възможност да извършва административни разследвания, включително проверки и инспекции на място, с цел **откриване и** установяване наличието на измама, корупция или друга незаконна дейност, засягаща финансовите интереси на Съюза, **и докладване за всяко престъпно поведение пред Европейската прокуратура в съответствие с член 24, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/1939.**
- (97) **Комисията следва да се стреми да предостави на Украйна единна интегрирана и оперативно съвместима система за информация и мониторинг, включително единен инструмент за извличане на информация и оценяване на риска с цел получаване на достъп и анализ на съответните данни в съответствие с принципите на Съюза за защита на данните и с приложимите правила за защита на данните. Когато е налична такава система, Украйна следва да използва и подава съответните данни в системата, включително чрез използване на подкрепата по стълб III. Данните следва да позволят на Комисията и на съответните украински органи, отговорни за изпълнението и контрола на средствата, да оценяват рисковете и да предотвратяват нередностите.**

- (98) В съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 необходимите права и достъп следва да бъдат предоставени на Комисията, OLAF, Европейската сметна палата и, когато е приложимо, Европейската прокуратура , включително от трети страни, които участват в усвояването на средствата на Съюза. Украйна следва да докладва на Комисията също за нередности във връзка с използването на средствата.
- (99) Укрепването на системите за вътрешен контрол, **включително предварителния контрол**, борбата с **всички форми на** корупция, **фаворизиране или измами**, насърчаването на прозрачността, **стабилната, отчетна и прозрачна** администрация и ефективното управление на публичните финанси са важни приоритети на реформата за Украйна и следва да бъдат подкрепени чрез механизма.

(100) Комисията следва да гарантира, че финансовите интереси на Съюза са ефективно защитени в рамките на механизма. Поради това следва да се създаде независим одитен съвет, който да предоставя на Комисията информация относно евентуалното неправилно управление на средствата. Тази информация следва да бъде предоставена на OLAF и, когато е уместно, на съответните украински органи. Комисията, със съдействието на делегацията на Съюза, следва да има право да извършва *редовни* проверки на това как Украйна усвоява средствата по време на целия жизнен цикъл на проекта. Одитният съвет следва да осигурява редовен диалог и сътрудничество с Европейската сметна палата, *както и със Сметната палата на Украйна.*

(101) Макар че основната отговорност на Украйна е да гарантира, че механизмът се изпълнява в съответствие с приложимите стандарти, като се вземат предвид принципът на пропорционалност и специфичните условия, при които той ще функционира, Комисията следва да може да получи достатъчна увереност от Украйна в това отношение. За тази цел Украйна следва да се ангажира в плана за Украйна да подобри текущата си система за управление и контрол и да възстанови неправомерно използваните суми. Украйна следва да създаде система за мониторинг, която да включва годишен доклад за напредъка. Украйна следва да събира данни и информация, чрез които е възможно предотвратяването, откриването и коригирането на нередности, измами, корупция и конфликти на интереси във връзка с мерките, подкрепяни от механизма. В рамковото споразумение и споразуменията за финансиране и заем следва да има задължения Украйна да гарантира събирането и да осигури достъпа, *в съответствие с принципите на Съюза за защита на данните и с приложимите правила за защита на данните*, до подходящи данни за лица и субекти, получаващи финансиране за изпълнението на мерките от плана за Украйна, *включително информация за действителните собственици*.

- (102) Финансовите интереси на Съюза следва също да бъдат защитени, когато средствата се използват при пряко управление чрез безвъзмездни средства и възлагане на обществени поръчки, както и при непряко управление, когато се използват от субекти, на които е направена оценка по стълбовете, по-специално по стълбове II и III на механизма. ***За изпълнението на средства на Съюза при непряко управление по линия на механизма следва да се избират само оценени по стълбове субекти.***
- (103) ***Подкрепата по механизма следва да се предоставя чрез работни програми, посочени в член 110 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046.***
- (104) Капацитетът за комуникация на Украйна следва да се повиши, за да се гарантира ■ публична подкрепа и разбиране за ценностите на Съюза и за ползите и задълженията, произтичащи от членство в Съюза, като същевременно се противодейства на дезинформацията, чуждото вмешателство ***и се защитават силните и свободни плуралистични медии.*** Видимостта на финансирането от Съюза също следва да се гарантира.

- (105) Комисията следва да гарантира наличието на ясни механизми за мониторинг и оценка, за да се осигури ефективна отчетност и прозрачност при изпълнението на бюджета на Съюза, както и за да се гарантира ефективна оценка на напредъка към постигането на целите на настоящия регламент.
- (106) Комисията следва ежегодно да извършва оценка на изпълнението на подкрепата по линия на механизма. По този начин комитетът, създаден с настоящия регламент, следва да разполага с подходяща информация, за да подпомага Комисията. Украйна следва да докладва веднъж годишно относно ефективния мониторинг на изпълнението в годишен доклад за напредъка на изпълнението. ***Този доклад следва също да се представи на Европейския парламент и на Съвета.*** Изготвянето на такива доклади от правителството на Украйна следва да бъде отразено по подходящ начин в плана за Украйна. На получателите на финансиране от Съюза, отпускано по стълбове II и III на механизма, следва да бъдат наложени пропорционални изисквания за докладване.

- (107) За да се гарантират еднакви условия за изпълнение на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета³⁹.
- (108) *С оглед на значението на финансовите последици от подкрепата за Украйна по линия на механизма и на последиците от някои решения, които трябва да бъдат взети за изпълнението на механизма предвид специфичното положение на Украйна, на Съвета следва да бъдат предоставени изключителни изпълнителни правомощия в случаите, посочени в настоящия регламент.***
- (109) Комисията *следва да* вземе надлежно предвид Решение 2010/427/ЕС на Съвета⁴⁰ и ролята на Европейска служба за външна дейност, когато е уместно, по-специално когато наблюдава изпълнението на предварителното условие за подкрепа от Съюза, в оценката си на плана за Украйна и докато събира съвети относно инвестиционната рамка за Украйна.

³⁹ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

⁴⁰ Решение 2010/427/ЕС на Съвета от 26 юли 2010 г. за определяне на организацията и функционирането на Европейската служба за външна дейност (ОВ L 201, 3.8.2010 г., стр. 30).

- (110) Доколкото целите на настоящия регламент не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, а могат по-скоро да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от ДЕС. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тези цели.
- (111) За да се осигури приемственост при предоставянето на подкрепа в съответната област на политиката, настоящият регламент следва да влезе в сила по спешност в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I

Общи разпоредби

Член 1

Предмет

1. С настоящия регламент се създава механизъм за Украйна („механизмът“) **за периода 2024—2027 г.**

С него се определят целите на механизма, неговото финансиране и бюджет за периода 2024—2027 г., формите на финансиране от Съюза по него и правилата за предоставяне на това финансиране.

2. Чрез механизма се предоставя подкрепа на Украйна по следните три стълба:
 - а) стълб I: финансова подкрепа, предоставена на Украйна за извършване на реформи и инвестиции за изпълнение на плана за Украйна, както и за поддържане на макрофинансовата стабилност на държавата, както е посочено в глава III;

- б) стълб II: специална инвестиционна рамка на Украйна за подкрепа на инвестициите и предоставяне на достъп до финансиране, както е посочено в глава IV;
- в) стълб III: техническа помощ и съответната подкрепа за Украйна за разработване и изпълнение на реформи, свързани с присъединяването към Съюза, и за насърчаване на административния капацитет на Украйна, **субсидиите за разходи по заеми и провизирането**, както и други съответни дейности, както е посочено в глава V.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- 1) „мерки“ означава реформи и инвестиции съгласно плана за Украйна;
- 2) „условия“ означава качествени или количествени стъпки, свързани с осигуряването на поддържането на икономическа и финансова стабилност или с изпълнението на реформите и инвестициите, определени в плана за Украйна;

- 3) „операция за смесено финансиране“ означава операция, подкрепяна от бюджета на Съюза, която съчетава форми на безвъзмездна подкрепа, форми на подлежаща на връщане подкрепа, или и двете, от бюджета на Съюза с форми на подлежаща на връщане подкрепа от финансови институции в областта на развитието или други публични **или търговски** финансови институции, **включително агенции за експортно кредитиране**, или от инвеститори.

Член 3

Цели на механизма

1. Общите цели на механизма са да се подкрепи Украйна с цел:
- а) предприемане на действия във връзка със социалните, икономическите и екологичните последици от **агресивната война на Русия**, като по този начин се спомогне за **мирното възстановяване, реконструкция, възобновяване** и модернизация на страната **и за следвоенното възстановяване на украинското общество, включително чрез създаване на социални и икономически условия за завръщането на вътрешно разселени лица и ползващи се с временна закрила лица;**

- б) насърчаване на социално **и териториално сближаване**, на **демократична, икономическа**, екологична устойчивост, постепенна интеграция в икономиката и пазарите на Съюза и в световната икономика **и възходящо икономическо, социално и екологично сближаване със стандартите на Съюза**;
- в) **приемане и осъществяване на политическите, институционалните, правните, административните, социалните и икономическите реформи, които се изискват, за да се постигне съответствие с ценностите на Съюза и** постепенно да се постигне съответствие с правилата, стандартите, политиките и практиките на Съюза (наричани „достижения на правото“) с оглед на бъдещо членство в него, като по този начин се допринася за съвместната стабилност, сигурност, мир, просперитет и устойчивост.

2. Специфичните цели на механизма включват:

- а) помощ за поддържането на макрофинансовата стабилност на държавата и облекчаване на ограниченията във връзка с външното и вътрешното финансиране на Украйна, **за да се осигури продължаващото функциониране на украинската държава**;

- б) възстановяване и модернизиране на инфраструктурата, повредена от войната, като енергийна инфраструктура, водни системи, вътрешни и трансгранични транспортни мрежи, включително железопътни линии, пътища и мостове и гранично-пропускателни пунктове, и **образователна и културна инфраструктура**, както и насърчаване на създаването на модерни, подобрени и устойчиви инфраструктури;
- в) **допринасяне за усилията по разминиране и другите усилия в борбата срещу мините**; възстановяване на капацитета за производство на храни; помощ за справяне със социалните и **здравните** предизвикателства, **включително в областта на психичното здраве, и подобряване и засилване на системите за социални грижи и достъпността им, по-специално** за специфични групи като ветераните **■**, вътрешно разселените лица, самотните родители, **вдовиците и вдовците от войната, децата — особено лишените от родителски грижи, лицата с увреждания**, малцинствата, **младите и възрастните хора, както и други лица в уязвимо положение**;
- г) **укрепване на сигурността срещу хибридни заплахи, например киберзаплахи, както и укрепване на устойчивостта срещу дезинформация, чуждестранно манипулиране на информация и вмешателство**;

- д) насърчаване на прехода към устойчива, **неутрална по отношение на климата** и приобщаваща икономика и стабилна инвестиционна среда;
- е) подкрепа за интегрирането на Украйна във вътрешния пазар; ремонтване, възстановяване, обезопасяване и подобряване на социалната инфраструктура, например жилища, **социални, спортни, младежки и** здравни заведения, училища и висши учебни заведения ■ ; **укрепване на икономическото и социалното развитие и приобщаване**, като се обръща специално внимание на жените, **както и** на младежите, включително чрез качествено образование, обучение, преквалификация и повишаване на квалификацията, а също и чрез политики за заетост, включително за изследователи;
- ж) **насърчаване на науката и научните изследвания; подкрепа за творческия сектор и независимите медии;** подкрепа за културата и културното наследство, **включително културната инфраструктура;** укрепване на стратегическите икономически сектори; **насърчаване на институционална рамка за инвестиции и конкуренция, за да се даде възможност на граждани и предприятия,** с акцент върху **МСП и иновациите, включително чрез насърчаване на равните възможности, за достъп до финансиране, независимо от размера на дружествата, да разработват модерни, конкурентоспособни и устойчиви продукти и услуги;** подкрепа за устойчиво селско стопанство и развитие на селските райони, аквакултурите и рибарството, **включително привеждане в съответствие със стандартите и системите за контрол на Съюза по отношение на безопасността на храните, здравето на животните и растенията, както и хуманното отношение към животните; реформа на финансовия и банковия сектор** на Украйна, **подобряване на достъпа до заеми и застрахователно покритие;**

- з) допълнително укрепване на върховенството на закона, демокрацията, зачитането на правата на човека и основните свободи, включително чрез **укрепване на демократичните институции, по-специално Върховната рада, както и регионалните и общинските представителни органи, и техните правомощия за надзор и проверка на разпределението на публични средства и достъпа до тях; насърчаване на независима съдебна система, за да се подкрепят усилията за премахване на олигархичните структури, засилване на борбата с измамите, всички форми на корупцията, включително корупцията на високо равнище, организираната престъпност, отклонението от данъчно облагане и данъчните измами, избягването на данъци и незаконния трафик на оръжия и културни ценности; укрепване на** спазването на международното право;
- и) укрепване на свободата **и независимостта** на медиите и творческата и академичната свобода, **както и** благоприятна среда за гражданското общество; насърчаване на социалния диалог **и участието на гражданското общество**; насърчаване на недискриминацията ■ , за да се гарантира и укрепи зачитането на правата на лицата, принадлежащи към **всички** малцинства, и утвърждаването на принципа на равенство между половете, **цялостното овластяване на жените и момичетата, както и на правата на децата и хората с увреждания**; повишаване на ефективността на публичната администрация; **насърчаване на достъпа до информация и участието на гражданското общество в процесите на вземане на решения и обществен контрол**, както и подкрепа за прозрачността, структурните реформи и доброто управление на всички равнища, включително в областта на ефективното управление на публичните финанси и обществените поръчки, **конкуренцията** и държавните помощи; подкрепа на инициативи, органи **и организации**, участващи в подпомагането и прилагането на **демокрацията**, международното правосъдие **и усилията за борба с корупцията** в Украйна;

- й) развиване и укрепване на опазването на околната среда, устойчив и **справедлив** екологичен преход във всички икономически сектори, включително преход **на Украйна** към **неутралност по отношение на климата в съответствие с Парижкото споразумение; подобряване на осведомеността относно престъпленията против околната среда и борбата с тях**; насърчаване на цифрова трансформация като средство за устойчиво развитие и приобщаващ растеж; **подкрепа за екологична рехабилитация след екологичните щети, причинени от военните действия, и принос за деконтаминацията, усилията за разминиране и обезопасяването на други взривни военни остатъци, както и на замърсяването вследствие на военна дейност;**
- к) подкрепа за **политическата и административната** децентрализация и местното развитие, **особено чрез подкрепа за съдържателни консултации и еднакви условия на конкуренция за всички нива на управление при достъп до средства чрез открити, справедливи, неутрални и прозрачни процедури;**
- л) **подкрепа за трансграничното сътрудничество с държавите членки, граничещи с Украйна, в области като търговия, опазване на околната среда и борбата с международната престъпност, при условие че Украйна остава единствен бенефициер на финансирането.**

Член 4

Общи принципи

1. Сътрудничеството по линия на механизма във всички свои измерения, когато е приложимо, утвърждава и се основава на принципите за ефективност на развитието, а именно ангажираност на Украйна с приоритетите за развитие, акцент върху резултатите, приобщаващи партньорства за развитие, прозрачност и взаимна отчетност. ***Механизмът се стреми да гарантира балансирано и основано на нуждите*** разпределение и използване ***на ресурсите и подходящ географски баланс на проектите.***
2. Подкрепата от механизма е в допълнение към подкрепата, предоставяна по линия на други програми и инструменти на Съюза. Дейностите, допустими за финансиране по настоящия регламент, могат да получат подкрепа от други програми и инструменти на Съюза, при условие че тази подкрепа не покрива същите разходи.

3. За да насърчат взаимното допълване, *съгласуваността* и ефикасността на своите действия и инициативи, Комисията и държавите членки си сътрудничат и се стремят да избягват дублирането на подкрепата по настоящия регламент и друга подкрепа, предоставяна от Съюза, държавите членки, трети държави, многостранни и регионални организации и субекти, като международни организации и съответните международни финансови институции, агенции и донори извън Съюза, в съответствие с установените принципи за укрепване на оперативната координация в областта на външната помощ, включително чрез засилена координация с държавите членки на местно равнище и чрез хармонизиране на политики и процедури, по-специално в съответствие с международните принципи за ефективност на развитието. *За да се избегне дублирането на подкрепата, като се увеличи ангажираността на украинските органи и се опрости административната работа, подкрепата по линия на механизма, доколкото е възможно, се интегрира в международни усилия за изграждането на финансова архитектура за възстановяване на Украйна и се координира със съответните донори и международни финансови институции.*

4. Дейностите по механизма *отговарят, доколкото това е възможно в разкъсана от войната държава, на стандартите на Съюза в областта на климата и околната среда*. В тези дейности се интегрират смекчаването на изменението на климата и адаптирането към него, опазването на околната среда *и на биологичното разнообразие*, правата на човека, демокрацията, равенството между половете *и недискриминацията* и където е приложимо — намаляването на риска от бедствия *и безопасността на енергийната инфраструктура*, и с тях се подкрепя напредъкът към целите за устойчиво развитие на Организацията на обединените нации, като се насърчават интегрирани дейности, с които могат да се създадат съпътстващи ползи и да се постигнат множество цели по последователен начин, *като се допринася за намаляването на бедността и се насърчават мирни и приобщаващи общества*. *Тези дейности, доколкото е възможно*, избягват блокираните активи, *съвместими са с* принципите за ненанасяне на вреда **■**, както и с подхода за интегриране на устойчивостта, който е в основата на Европейския зелен пакт, *и се ръководят също така от принципа никой да не бъде изоставен*.

5. С механизма няма да се подкрепят дейности или мерки, които са несъвместими с националния план на Украйна в областта на енергетиката и климата, ако има такъв, или с определения на национално равнище принос на Украйна съгласно Парижкото споразумение, които насърчават инвестиции в изкопаеми горива, или причиняват значително неблагоприятно въздействие върху околната среда или климата *или биологичното разнообразие*, освен ако такива дейности или мерки са строго необходими за постигане на целите на механизма, като се вземе предвид необходимостта от възстановяване и модернизиране на повредената от войната инфраструктура и от възстановяване на увредената от войната природна среда по устойчив начин, и са придружени, когато е целесъобразно, от подходящи мерки за избягване, предотвратяване или намаляване и, ако е възможно, компенсиране на това неблагоприятно въздействие.

6. В съответствие с принципа на приобщаващо партньорство **█** Комисията се стреми да гарантира, *по целесъобразност, демократичен контрол под формата на консултации с Върховната рада от страна на украинското правителство в съответствие с конституционния ред на Украйна, както и* със съответните заинтересовани страни, включително местни и регионални органи, социални партньори и гражданското общество, включително уязвими групи, така че да им се даде възможност да участват в оформянето на проектите и осъществяването на дейностите, допустими за финансиране по механизма, както и в свързаните процеси на мониторинг, *контрол и оценка, по целесъобразност. Тези консултации се стремят да представляват плурализма на украинското общество и бизнес общност и приобщаването на различните общности в Украйна. При всички консултации надлежно се взема предвид участието на жените.* Комисията насърчава координацията между съответните заинтересовани страни *и допринася за укрепването на капацитета на организациите на гражданското общество. Освен това Комисията гарантира, че гражданското общество в Украйна, включително неправителствените организации, е в състояние да съобщава* *пряко на Комисията за всички нередности, които може да открие, чрез подходящи постоянни канали, както и да изпраща на Комисията становища относно изпълнението на плана за Украйна и оценката на неговите мерки от правителството на Украйна.*

7. Комисията, в **тясно** сътрудничество с държавите членки и Украйна, **гарантира** изпълнението на ангажиментите на Съюза за повишена прозрачност и отчетност при предоставянето на подкрепа, включително чрез насърчаване на прилагането и укрепването на системи за вътрешен контрол и политики за борба с измамите. **Комисията предоставя публичен** достъп до информацията относно обема и разпределението на подкрепата чрез **единен интернет портал** и гарантира, че данните **са актуални и леснодостъпни и са налични в машинночетим формат**.

Член 5

Предварително условие за подкрепата по механизма

1. Поддържането и зачитането от страна на Украйна на ефективни демократични механизми, включително на многопартийна парламентарна система и на върховенството на закона, както и осигуряването на гаранции за зачитането на правата на човека, включително правата на лицата, принадлежащи към малцинствата, са предварително условие за подкрепата от механизма.

2. Комисията наблюдава изпълнението на предварителното условие, посочено в параграф 1, преди извършването на плащанията на Украйна по механизма и през целия период на подкрепата, предоставена по механизма, като надлежно взема предвид редовния си доклад за разширяването. В този процес Комисията *взема предвид съответните препоръки на международни органи, например Съвета на Европа и неговата Венецианска комисия. Комисията информира Съвета за изпълнението на предварителното условие, посочено в параграф 1, преди изплащането на средства на Украйна. Когато Комисията установи, че предварителното условие не е изпълнено или вече не се изпълнява, тя представя на Съвета предложение за решение за изпълнение за спиране на плащанията, посочени в член 26, независимо от изпълнението на условията, посочени в член 16, параграф 2. В своята оценка Комисията също така взема предвид обстоятелствата в Украйна и последиците от прилаганото в Украйна военно положение. Оценката на Комисията се предава едновременно на Европейския парламент и на Съвета. Когато по искане на Украйна или по своя собствена инициатива Комисията прецени, че предварителното условие се изпълнява отново, тя представя на Съвета предложение за решение за изпълнение за отмяна на спирането на плащанията. В случаите, за които се прилага настоящият параграф, Съветът действа по правило в срок от един месец от получаване на предложението на Комисията.*

ГЛАВА II

Финансиране и изпълнение

Член 6

Бюджет

1. Ресурсите за изпълнението на механизма са налични **посредством резерва за Украйна, като се мобилизират в рамките на годишната бюджетна процедура** в съответствие с член 10б от Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 със следното примерно разпределение:
 - а) **31%** под формата на безвъзмездна финансова подкрепа съгласно глава III;
 - б) **41%** за разходи по глава IV;
 - в) **26%** за разходи по глава V;
 - г) **2%** за разходи съгласно параграф 5, които могат да бъдат увеличени **при изключителни обстоятелства, но в никакъв случай не трябва да надвишават 2,5%.**

Общият размер на ресурсите, предоставени съгласно първа алинея, е до 17 000 000 000 EUR.

При разпределянето на наличните ресурси по параграф 1 от настоящия член се отчита по-специално необходимостта от покриване на разходите в съответствие с член 23.

2. Финансовата подкрепа съгласно глава III под формата на заем, е достъпна за сума в размер до **33 000 000 000 EUR** за периода от 1 януари 2024 г. до 31 декември 2027 г.
3. Сумата на ресурсите, предоставени съгласно параграфи 1 и 2, не надвишава **50 000 000 000 EUR** за периода 2024—2027 г.
4. Допълнителни вноски за финансиране на подкрепата, посочена в параграф 1 от настоящия член, могат да бъдат предоставени в съответствие с член 7.

5. Ресурсите, посочени в параграф 1, първа алинея, буква г) и параграф 4, могат да се използват за техническа и административна помощ за изпълнението на механизма, като действия за подготовка, мониторинг, контрол, одит и оценка, които са необходими за управлението на механизма и постигането на неговите цели, по-специално проучвания, срещи на експерти, консултациите с украинските органи, конференции, консултации със заинтересовани страни, дейности по комуникация и предоставяне на информация, включително приобщаващи дейности за популяризиране, и корпоративната комуникация за политическите приоритети на Съюза, доколкото те са свързани с целите на настоящия регламент, разходи, свързани с ИТ мрежи, насочени към обработката и обмена на информация, корпоративни инструменти в областта на информационните технологии и всички други разходи за техническа и административна помощ, направени от Комисията за управлението и разходите по механизма в централата и в делегациите на Съюза. Посочените суми могат също така да покриват разходите за други дейности за подпомагане, като контрол на качеството и мониторинг на проектите на място и разходите за партньорски консултации и експерти за оценката и изпълнението на реформи и инвестиции.

6. *Ресурсите, които не са разпределени или използвани за разходи по параграф 1, първа алинея, буква г) от настоящия член и по член 23, се предоставят за други оперативни разходи съгласно параграф 1 от настоящия член, без да се засягат прерогативите на бюджетния орган и при спазване на параграф 1, трета алинея от настоящия член.*

Член 7

Допълнителни финансови ресурси за механизма

1. Държави членки, трети държави, международни организации, международни финансови институции или други източници могат да правят допълнителни финансови вноски към механизма, *без да са обвързани от индикативното разпределение, посочено в член 6, параграф 1.* Тези вноски представляват външни целеви приходи по смисъла на член 21, параграф 2, буква а), точка ii) и букви г) и д) от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046.

Към ресурсите, посочени в член 6 от настоящия регламент, се добавят допълнителните суми, получени като външни целеви приходи по смисъла на член 21, параграф 5 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 съгласно съответните правни актове на Съюза ■ .

2. Вноските, посочени в параграф 1 от настоящия член, се изпълняват в съответствие със същите правила и условия, които се прилагат за сумата, посочена в член 6, параграф 1.

3. Вноските за гаранцията за Украйна и във финансови инструменти по глава IV се правят в съответствие с член 29.

Член 8

Изпълнение и форми на финансиране от Съюза

1. Механизмът се изпълнява в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 чрез пряко управление или чрез непряко управление с някой от субектите, посочени в член 62, параграф 1, първа алинея, буква в) от същия регламент.
2. Финансирането от Съюза може да бъде предоставено под всяка от формите, определени в Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046, по-специално под формата на безвъзмездни средства, награди, възлагане на поръчка, бюджетна подкрепа, финансови инструменти, бюджетни гаранции, операции за смесено финансиране и финансова помощ.

3. Финансовите инструменти, бюджетните гаранции и операциите за смесено финансиране, съчетаващи подкрепа от финансови инструменти или бюджетни гаранции по механизма, се прилагат в съответствие с принципите, определени в дял X, и по-специално с член 208 и член 209, параграфи 1, 2 и 4 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046. В зависимост от необходимия оперативен и финансов капацитет контрагентът по бюджетната гаранция или упълномощеният субект, изпълняващ финансовите инструменти, може да бъде **групата на ЕИБ**, многостранна европейска финансова институция, например ЕБВР, или двустранна европейска финансова институция, например банки за развитие **или групата на Световната банка**. Когато е възможно, **неевропейските многостранни финансови институции могат да участват в механизма чрез съвместни операции с европейски финансови институции**.
- Изпълнението на финансови инструменти, бюджетни гаранции и операции за смесено финансиране в рамките на механизма **може** да се допълва от допълнителни форми на финансова подкрепа от държавите членки или от трети страни.

Член 9

Рамково споразумение

1. Комисията сключва рамково споразумение с Украйна (наричано по-нататък „рамковото споразумение“) за изпълнението на механизма, в което се определят специфични условия за управлението, контрола, надзора, мониторинга, оценката, докладването и одита на средствата по механизма, **включително избягването на двойно финансиране**, както и за предотвратяването, **разкриването**, разследването и коригирането на нередности, измами, корупция **или всяка друга незаконна дейност, засягаща финансовите интереси на Съюза**, както и конфликтите на интереси, **включително ефективното разследване и наказателно преследване на престъпления, засягащи средствата, предоставени по линия на механизма**. Рамковото споразумение се допълва от споразумения за финансиране, посочени в член 10, и споразумение за заем, посочено в член 22, в които се определят специфични разпоредби за управлението и изпълнението на финансирането по механизма. **Рамковото споразумение, включително всякаква свързана с него документация, се предоставя едновременно и без забавяне на Европейския парламент и на Съвета при поискване.**
2. С изключение на мостовото финансиране, посочено в член 25, на Украйна се отпуска финансиране само след като рамковото споразумение и приложимите споразумения за финансиране и заем са влезли в сила.

3. Със сключеното с Украйна рамково споразумение, както и със споразуменията за финансиране и споразумението за заем, взети като цяло, както и с договорите и споразуменията, сключени с лица или субекти, които получават средства от Съюза, се гарантира, че задълженията, посочени в член 129 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 са изпълнени.
4. С рамковото споразумение се **гарантира ангажиментът на Украйна да постигне високо равнище на защита на финансовите интереси на Съюза и се** определят по-конкретно подробни разпоредби относно:
- а) ангажимента на Украйна да **постигне решителен** напредък към **стабилна рамка за борба с измамите и да установи** по-ефективни и ефикасни системи за вътрешен контрол, **включително подходящи механизми за защита на лицата, подаващи сигнали за нередности, а също и подходящи механизми и мерки за ефективно предотвратяване, разкриване и коригиране на нередности, измами, корупция и конфликти на интереси, както и да подкрепи усилията за премахване на олигархичните структури** и да засили борбата срещу изпирането на пари **и организираната престъпност, борбата със злоупотребата с публични средства, финансирането на тероризма, избягването на данъци, данъчните измами или отклонението от данъчно облагане и другите незаконни дейности, засягащи средствата, предоставени по линия на механизма;**

- б) дейностите, свързани с контрола, надзора, мониторинга, оценката, докладването и одита на финансирането от Съюза по механизма, както и **разкриването**, разследванията, **наказателното преследване**, мерките за **борба с измамите** и сътрудничество, **включително правната взаимопомощ по наказателни дела и екстрадицията**;
- в) изисквания за контрол при отпускане на финансиране за Украйна по линия на механизма;
- г) правилата относно данъците, митата и таксите в съответствие с член 27, параграфи 9 и 10 от Регламент (ЕС) 2021/947;
- д) признаването на отговорностите на одитния съвет, посочени в член 36, и условията на сътрудничество на Украйна с него;
- е) задължението на лицата или субектите, изпълняващи средства на Съюза по механизма, да уведомяват незабавно одитния съвет, Комисията, **OLAF и, когато е приложимо, Европейската прокуратура**, за предполагаеми или действителни случаи на нередности, измами, корупция и конфликт на интереси **и други незаконни дейности, засягащи средствата, предоставени по линия на механизма**, и последващите действия спрямо такива случаи;

- ж) правото на Комисията да наблюдава дейностите по механизма, извършвани от украинските органи, по време на целия цикъл на проектите, включително, наред с другото, процедурите за подбор и възлагане, включително процедурите за обществени поръчки, да участва в такива дейности като наблюдател, ако е подходящо, и да прави препоръки за подобряване на такива дейности, както и ангажимента от страна на украинските органи да положат всички усилия за изпълнението на тези препоръки на Комисията и да докладват за това изпълнение;
- з) задълженията, посочени в член 35, параграф 2, включително точните правила и срок за събиране на данни от Украйна и достъп до тях за Комисията, *OLAF, Европейската сметна палата и, когато е приложимо, за Европейската прокуратура*;
- и) задължението на Украйна да предава по електронен път на Комисията данните, посочени в член 27;
- й) *задълженията, посочени в член 43, параграф 2, относно комуникационните дейности и видимостта на финансирането от Съюза.*

Член 10

Споразумения за финансиране

1. Споразумения за финансиране се сключват за глави III и V. В тях се определят отговорностите и задълженията на Украйна при усвояването на средствата от Съюза, както и задълженията, посочени в член 129 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046. В тези споразумения се определят също така условията за плащане на безвъзмездната финансова подкрепа, включително във връзка с **изпълнението на рамковото споразумение, в това число** системите за вътрешен контрол, както е посочено в член 9, параграф 4, букви а) и в). В споразуменията за финансиране се определят също така правата и задълженията на Съюза. **При поискване те се предоставят едновременно на Европейския парламент и на Съвета.**
2. Споразуменията за финансиране включват правила за докладване на Комисията относно начина, по който се извършват дейностите, и дали условията, посочени в член 16, параграф 2, са изпълнени.

Член 11

Правила за допустимостта на физически и юридически лица, за произхода на доставките и материалите и за ограниченията по механизма

1. Процедурите за възлагане на обществени поръчки и за предоставяне на безвъзмездни средства и присъждане на награди за действия, финансирани по линия на механизма, са отворени за участие на международни и регионални организации и на всички физически лица, които са граждани на някоя от следните, или за юридически лица, действително установени в:
 - а) държавите членки, *Украйна, партньорите от Западните Балкани, Грузия и Молдова и договарящите се страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство;*
 - б) държавите, *които предоставят на Украйна равнище на подкрепа, сравнимо с това, предоставено от Съюза, като се вземе предвид размерът на тяхната икономика, и* за които Комисията е установила реципрочен достъп в Украйна до външна помощ.

2. Реципрочният достъп, посочен в параграф 1, буква б), може да бъде предоставен за ограничен срок от най-малко една година, когато дадена държава предостави допустимост при равни условия за субекти от Съюза и от държави, които отговарят на условията за допустимост съгласно механизма.
Комисията взема решение *посредством актове за изпълнение* за реципрочен достъп след консултация с Украйна. *Актовете за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 42.*
3. Всички доставки и материали, финансирани и доставяни по механизма, произхождат от държава, посочена в параграф 1, букви а) и б), освен ако доставките и материалите не могат да бъдат доставени при разумни условия в някоя от тези държави. Освен това се прилагат правилата за ограниченията в параграф 7. *Комисията включва информация относно прилагането на настоящия параграф в годишния доклад, посочен в член 39, параграф 4.*
4. Правилата за допустимост, посочени в настоящия член не се прилагат и не създават национални ограничения за физически лица, наети или сключили договор по друг законен начин с изпълнител или, когато това е приложимо, подизпълнител, които отговарят на условията за допустимост, освен когато националните ограничения се основават на правилата, предвидени в параграф 7.

5. За дейности, съвместно съфинансирани от субект или изпълнявани при пряко или непряко управление със субекти, както е посочено в член 62, параграф 1, първа алинея, буква в) от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046, или за дейности, изпълнявани от украински субекти съгласно глава III от настоящия регламент, правилата за допустимост на тези субекти или на Украйна също се прилагат в допълнение към правилата, установени съгласно настоящия член, включително, когато е приложимо, ограниченията, предвидени по параграф 7 от настоящия член и надлежно отразени във финансовите споразумения и договори, сключени с тези субекти.
6. Когато се предоставят допълнителни вноски в съответствие с член 7 чрез външни целеви приходи, правилата за допустимост в споразумението с лицето, предоставящо допълнителната вноска, се прилагат заедно с правилата за ограниченията, предвидени в параграф 7 от настоящия член.
7. Правилата за допустимост и правилата за произход на доставките и материалите посочени в параграфи 1 и 3 и правилата за националността на физическите лица, посочени в параграф 4, могат да бъдат ограничени по отношение на националността, географското местоположение или естеството на юридическите лица, участващи в процедурите за възлагане, както и по отношение на географския произход на доставките и материалите, в следните случаи:

- а) когато такива ограничения се изискват поради специфичния характер или целите на дейността или конкретна процедура за възлагане или когато тези ограничения са необходими за ефективното изпълнение на дейността;
 - б) когато дейността или конкретните процедури за възлагане засягат сигурността или обществения ред, по-специално стратегически активи и интереси на Съюза, неговите държави членки или Украйна, включително защитата на целостта на цифровата инфраструктура, комуникационните и информационните системи и свързаните с тях вериги на доставките.
8. Като допустими могат да се приемат оферентите и кандидатите от държави, които не отговарят на условията за допустимост, в случаи на спешна нужда или липса на услуги на пазарите в съответните държави или територии, или в други надлежно обосновани случаи, в които прилагането на правилата за допустимост би направило осъществяването на дадена дейност невъзможно или изключително трудно.

Член 12

Пренасяния, годишни вноски, бюджетни кредити за поети задължения, излишъци от бюджетната гаранция, възстановени средства и приходи, генерирани от финансови инструменти

1. Чрез дерогация от член 12, параграф 4 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 неизползаните бюджетни кредити за поети задължения и бюджетни кредити за плащания по механизма автоматично се пренасят и за тях могат да бъдат поети задължения и те да бъдат съответно използвани до 31 декември на следващата финансова година. Пренесената сума се използва първа през следващата финансова година.
2. Комисията **предава на** Европейския парламент и на Съвета **информация относно** бюджетните кредити за поети задължения, **включително съответните суми**, съгласно член 12, параграф 6 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046.
3. Чрез дерогация от член 15 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046, бюджетните кредити за поети задължения, съответстващи на размера на отменените бюджетни кредити в резултат на пълно или частично неизпълнение на дадена дейност съгласно механизма, се предоставят отново в полза на първоначалния бюджетен ред.

4. Чрез дерогация от член 209, параграф 3, първа, втора и четвърта алинея от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046, всички приходи и плащания от финансови инструменти, установени съгласно настоящия регламент, представляват вътрешни целеви приходи по смисъла на член 21, параграф 5 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046, за механизма или за следващата програма в тази област.
5. Чрез дерогация от член 213, параграф 4, буква а) от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 всеки излишък от провизиите за гаранцията за Украйна представлява вътрешни целеви приходи по смисъла на член 21, параграф 5 от посочения регламент, за механизма или за следващата програма в тази област.
6. Бюджетните задължения за дейности, които надхвърлят една финансова година, могат да се разпределят за няколко години под формата на годишни вноски в съответствие с член 112, параграф 2 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046.

Член 114, параграф 2, трета алинея от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 не се прилага за дейностите, посочени в първа алинея от настоящия параграф.

Член 13

Извънредно финансиране

1. При надлежно обосновани изключителни обстоятелства, по-специално когато значително влошаване на ситуацията с войната прави невъзможно Украйна да изпълни условията, свързани с формите на подкрепа съгласно настоящия регламент, на Украйна може да се предостави извънредно финансиране по линия на механизма, за да се поддържа макрофинансовата ѝ стабилност и да се насърчава постигането на целите, посочени в член 3. Такова извънредно финансиране се **предоставя за отделни периоди, чиято продължителност не надхвърля три месеца, и** се прекратява веднага щом отново стане възможно изпълнението на условията. **Финансиране по настоящия член може да се предоставя в допълнение към същия период на извънредно мостово финансиране, предоставено съгласно член 25, и едновременно с него.**
2. За целите на параграф 1, когато Комисията установи, че е невъзможно Украйна да изпълни условията, свързани с подкрепата, предоставена съгласно настоящия регламент, поради такива надлежно обосновани изключителни обстоятелства, тя може да представи на Съвета предложение за решение за изпълнение, с което на Украйна да се предостави изключително финансиране по линия на механизма. **По правило Съветът приема решението в срок от един месец от получаването на предложението на Комисията.**

3. Извънредното финансиране е предмет на предварителното условие, посочено в член 5 параграф 1, и се отпуска в рамките на ресурсите, посочени в член 6, параграф 1, първа алинея, буква а) и параграф 2.
4. ***В решението за изпълнение, посочено в параграф 2, се определят правилата за одит, контрол, мониторинг и докладване, както и условията и редът за извънредното финансиране.***

ГЛАВА III

Стълб I: план за Украйна

Член 14

Подготовка и представяне на плана за Украйна

1. За да получи подкрепа по механизма, Украйна изготвя и представя на Комисията план за Украйна (наричан по-нататък „план за Украйна“).
2. Планът за Украйна се изготвя от ***правителството на Украйна с надлежното участие на Върховната рада в съответствие с конституционния ред на Украйна***. Украйна полага усилия да представи плана за Украйна на Комисията до ... [два месеца от датата на влизане в сила на настоящия регламент]. Украйна може да представи проект на плана за Украйна на Комисията. ***Комисията представя същия проект едновременно на Европейския парламент и на Съвета.***
3. При изготвянето на плана за Украйна в съответствие с член 17 Украйна взема предвид по-специално ситуацията в своите регионални, местни и градски райони, като отчита техните специфични нужди за възстановяване и реконструкция, реформа, модернизация и децентрализация.

4. Подготовката и изпълнението на плана за Украйна се извършва след консултация с регионални, местни, градски и други публични органи, **както и със социалните партньори и организациите на гражданското общество**, в съответствие с принципа на многостепенно управление и като се взема предвид подходът отдолу нагоре. **Освен това, в съответствие със своята национална правна рамка, Украйна гарантира, че Върховната рада изпълнява ролята си в изпълнението на плана за Украйна по надлежно информиран начин, в съответствие с прерогативите си, включително правомощието си да приема законодателни актове, да одобрява държавния бюджет и да упражнява надзор над неговото изпълнение, както и да упражнява надзор над изпълнителната власт.**

Член 15

Връзка на плана за Украйна със стълбовете на механизма

1. В плана за Украйна се съдържа всеобхватна рамка за постигане на целите, посочени в член 3.

2. Планът за Украйна представлява основата за подкрепата, предоставена по стълб I на механизма, както е посочено в член 1, параграф 2, буква а) и в настоящата глава. ■ Подкрепата, предоставена по стълбовете II и III на механизма, *е съгласувана и при нея се избягва припокриване с предвидената по стълб I подкрепа, обхваната от плана за Украйна, и по-специално тя се ръководи от принципите, определени в член 16.*

Член 16

Принципи за финансиране съгласно плана за Украйна

1. В плана за Украйна се определя програмата за реформи и инвестиции на Украйна, интегрирана в рамка на икономическа и фискална политика, насочена към постигане на общите и специфичните цели, посочени в член 3. Планът за Украйна включва мерки за изпълнение на реформи и публични инвестиции посредством цялостен и последователен пакет, който може да включва и публични схеми, които имат за цел да стимулират частните инвестиции. ***В плана за Украйна се определят количествени и качествени стъпки, посочени в параграф 2 от настоящия член, които трябва да бъдат измерими в случай на реформи и инвестиции.***

2. Чрез механизма се предоставя финансиране по настоящата глава при задоволително изпълнение на ***предварителното условие, посочено в член 5, параграф 1, както и*** на условията, под формата на качествени или количествени стъпки, посочени в плана за Украйна. Тези условия отразяват различните цели на механизма, както е посочено в член 3, и включват условия, свързани със съществени изисквания, като поддържане на икономическа и финансова стабилност, бюджетен надзор и управление на публичните финанси, както и условия, свързани с изпълнението на реформите и инвестициите, заложен в плана за Украйна.
3. Условията по параграф 2 от настоящия член отразяват сумите, посочени в член 6, параграф 1, първа алинея, буква а) и параграф 2, и съответните вноски съгласно параграф 4 от същия член.
4. ***Сума, равна на най-малко 20% от безвъзмездната финансова подкрепа, посочена в член 6, параграф 1, първа алинея, буква а), се разпределя за нуждите от възстановяване, реконструкция и модернизация на поднационалните органи на Украйна, по-специално на органите на местното самоуправление, в съответствие с член 17.***

5. ***По изключение***, мерките, започнали от 1 януари 2023 г. нататък, са допустими, при условие че отговарят на изискванията, определени в настоящия регламент. ***Тези мерки следва да са надлежно обосновани и надлежно документирани.***
6. Планът за Украйна ***допринася за и*** е в съответствие със ***съответните*** приоритети за реформи, определени в контекста на пътя за присъединяване на Украйна, както е посочено в становището на Комисията ***относно кандидатурата на Украйна за членство в Съюза (“становището на Комисията“)*** и аналитичния доклад вследствие на това становище („аналитичния доклад“), ***редовния доклад на Комисията относно разширяването и последващите заключения на Съвета***, както и със споразумението за асоцииране, включително за задълбочената и всеобхватна зона за свободна търговия. Той също така ***допринася за и*** е в съответствие със определения на национално равнище принос на Украйна съгласно Парижкото споразумение, ***ангажиментите на Украйна съгласно Конвенцията на ООН за биологичното разнообразие*** и, ако е наличен, с националния план на Украйна в областта на енергетиката и климата.
7. В плана за Украйна се зачитат общите принципи, посочени в член 4.

Член 17

Съдържание на плана за Украйна

1. В плана за Украйна се определят по-специално следните елементи, които са надлежно мотивирани и обосновани:
 - а) мерки, представляващи ***основан на потребностите***, последователен, всеобхватен и адекватно балансиран отговор на целите, посочени в член 3, включващ структурни реформи и мерки за насърчаване на сближаването със Съюза, ***за укрепване на върховенството на закона, демокрацията и спазването на правата на човека и на основните свободи***, както и ***прилагането на условията***, посочени в член 16, параграф 2, така че планът за ***Украйна*** като цяло да повишава темпа на растеж на украинската икономика, ***да намалява икономическите и социалните неравенства и да гарантира осезаем напредък на Украйна към социалните, икономическите и екологичните стандарти на Съюза;***

- б) *обяснение как планът за Украйна допринася за и е в съответствие с борбата със съответните предизвикателства, установени в контекста на пътя за присъединяване на Украйна, както е посочено в становището на Комисията и аналитичния доклад, както и в споразумението за асоцииране, включително за задълбочената и всеобхватна зона за свободна търговия;*
- в) *обяснение как планът за Украйна и съдържащите се в него мерки са в съответствие с общите принципи, посочени в член 4, както и с изискванията, плановете и програмите, посочени в член 16;*
- г) **■** *индикативен график и предвидените качествени и количествени стъпки, които трябва да бъдат измерими в случай на реформи и инвестиции, които да бъдат изпълнени до 31 декември 2027 г.;*
- д) *договореностите за ефективно изпълнение и мониторинг на и докладване по плана за Украйна от страна на Украйна, включително предложените качествени и количествени стъпки, които трябва да бъдат измерими в случай на реформи и инвестиции и свързаните с тях показатели, както и за надлежното участие на Върховната рада;*

- е) обяснение как планът за Украйна отговаря на нуждите от възстановяване, **възобновяване**, реконструкция и модернизация в регионите и общините на Украйна, произтичащи от **агресивната война на Русия**, и по този начин подобрява тяхното **приобщаващо и устойчиво** икономическо, социално, екологично и териториално развитие, **укрепва социалното сближаване**, подкрепя реформата за децентрализация в Украйна и конвергенцията със стандартите на Съюза; **това обяснение отчита правомощията, задачите и отговорностите, възложени на различните нива на управление;**
- ж) обяснение на методиката и процесите, използвани за подбор и изпълнение на проекти, както и на механизмите за включване на поднационалните органи, по-специално общините, **както и организациите на гражданското общество**, при вземането на решения относно използването на подкрепа в процеса на възстановяване на местно равнище **и в процеса на демократичен контрол, по-специално навременен и равен достъп до информация и средства за съответните поднационални органи**, включително методиката, използвана за проследяване на свързаните разходи;
- з) обяснение как в плана за Украйна се гарантира, че проектите за възстановяване, които са избрани и изпълнявани от такива поднационални органи, съставляват достатъчно голям дял от подкрепата; **това обяснение обхваща и изградените връзки (туининг) и партньорства между градове, както и сътрудничествата между партньори и програмите, които са включени по целесъобразност в партньорства между градове и региони в Съюза и тези в Украйна;**

- и) по отношение на подготовката и **■** изпълнението на плана за Украйна — **подробно обяснение** на процеса на консултации, проведен в съответствие с националната правна рамка, **и на планираното взаимодействие и консултации за периода на изпълнение с Върховната рада, както и със** съответните заинтересовани страни, включително с местни и регионални **представителни служби и** органи, социални партньори и организации на гражданското общество, и как приносът на **тези** заинтересовани страни е отразен в плана за Украйна;
- й) обяснение на степента, до която се очаква мерките по плана за **Украйна** да допринесат за:
- і) целите в областта на климата и околната среда, включително за опазването на биологичното разнообразие, особено мерките, свързани със съответните инициативи и реформи, както и начина, по който спазването на принципа за ненанасяне на значителни вреди е гарантиран, доколкото е възможно в условията на война или следвоенно възстановяване и реконструкция;*

- ii) утвърждаване на върховенството на закона;*
 - iii) социалните цели, включително включването на групи в уязвимо положение, и гарантирането на висшите интереси на децата; и*
 - iv) равенството между половете и овластяването на жените и момичетата, както и за утвърждаването на правата на жените и момичетата;*
- к) *подробно* обяснение на системата на Украйна *и на планираните мерки* за ефективно предотвратяване, разкриване и коригиране на нередности, измами, *всички форми на корупция, включително корупцията на високо равнище, и всички други незаконни дейности, засягащи финансовите интереси на Съюза*, като и на конфликтите на интереси, *а също и за ефективно разследване и наказателно преследване на престъпленията, засягащи средствата*, предоставени по линия на механизма, и на договореностите, които имат за цел избягване на двойно финансиране от механизма и други програми на Съюза или донори, *и за осигуряване на бързо съдебно сътрудничество с компетентните органи на Съюза и неговите държави членки;*
- л) *обяснение как планът за Украйна гарантира, че други донори могат да допринесат за подпомагане на мерките по него;*
- м) друга информация, която е от значение.

2. Планът за Украйна *се основава на резултатите и въздействието* и включва *измерими* показатели *като ключови показатели за изпълнение, когато е приложимо*, за оценка на напредъка към постигането на общите и специфичните цели, посочени в член 3.

Член 18

Оценка от страна на Комисията на плана за Украйна

1. Комисията оценява уместността, изчерпателността и целесъобразността на плана за Украйна или, когато е приложимо, изменението на плана за Украйна, посочено в член 20, без неоправдано забавяне и представя предложение за решение за изпълнение на Съвета в съответствие с член 19, параграф 1. При извършването на тази оценка Комисията действа в тясно сътрудничество с Украйна и *международните партньори, допринасящи за изпълнението му*. Комисията може да прави забележки, да изисква допълнителна информация *или да поиска от Украйна да измени проекта на плана* за Украйна, посочен в член 14, параграф 2.

2. При оценката на плана за Украйна и при определянето на сумата, която да бъде отпусната на Украйна, Комисията взема предвид съответната налична аналитична информация за Украйна, **включително нейното макроикономическо положение и устойчивост на дълга**, обосновката и елементите, предоставени от Украйна, съгласно член 17, параграф 1, както и всяка друга подходяща информация, като например, по-конкретно, информацията, посочена в член 16, параграф 6.
3. При оценката си Комисията взема предвид следните критерии:
 - а) дали планът за Украйна представлява **основан на потребностите**, последователен, всеобхватен и адекватно балансиран отговор на целите, посочени в член 3, включващ структурни реформи и мерки за насърчаване на конвергенцията със Съюза, **за укрепване на върховенството на закона, демокрацията, спазването на правата на човека и на основните свободи, както и прилагането на условията, посочени в член 16, параграф 2**, така че планът за **Украйна** като цяло да повишава темпа на растеж на украинската икономика, **да намалява икономическите и социалните неравенства и да гарантира напредък на Украйна към социалните, икономическите и екологичните стандарти на Съюза;**

- б) дали планът за Украйна допринася за и е в съответствие с борбата със съответните предизвикателства, установени в контекста на пътя за присъединяване на Украйна, както е посочено в становището на Комисията и аналитичния доклад, както и в споразумението за асоцииране, включително за задълбочена и всеобхватна зона за свободна търговия;*
- в) дали планът за Украйна и съдържащите се в него мерки са в съответствие с общите принципи, посочени в член 4, както и с изискванията, плановете и програмите, посочени в член 16;*

г) дали планът *за Украйна* отговаря на нуждите от възстановяване, *възобновяване*, реконструкция и модернизация, произтичащи от *агресивната война на Русия* в регионите и общините **■**, и по този начин подобрява тяхното *приобщаващо и устойчиво* икономическо, социално, екологично и териториално развитие, *укрепва социалното сближаване*, и подкрепя реформата за децентрализация в Украйна и конвергенцията със стандартите на Съюза; дали *е съобразен с правомощията, задачите и отговорностите, възложени на различните нива на управление*; дали методиката и процесите, използвани за подбор и изпълнение на проекти, както и на механизмите за включване на поднационалните органи, по-специално общините *и организациите на гражданското общество*, при вземането на решения относно използването на подкрепа в процеса на възстановяване на местно равнище *и в процеса на демократичен контрол, по-специално навременен и равен достъп до информация и средства за съответните поднационални органи*, са подходящи; дали методиката, използвана за проследяване на свързаните разходи за проектите за възстановяване, избрани и изпълнени от такива поднационални органи, е подходяща и дали тези проекти съставляват достатъчно голям дял от подкрепата;

- д) дали се очаква мерките в плана за Украйна да допринесат за смекчаването на изменението на климата и адаптирането към него, за опазването на околната среда, включително опазването на биологичното разнообразие, и за екологичния преход, или за преодоляване на предизвикателствата, произтичащи от него; дали мерките, включени в плана за Украйна, са съвместими с принципа за ненанасяне на значителни вреди, доколкото е възможно, в условията на война или следвоенно възстановяване и реконструкция;*
- е) дали се очаква мерките в плана за Украйна да допринесат за утвърждаване на върховенството на закона;*
- ж) дали се очаква мерките в плана за Украйна да допринесат за социалните цели, включително приобщаването на групи в уязвимо положение, и да гарантират висшите интереси на децата;*
- з) дали се очаква мерките в плана за Украйна да насърчават равенството между половете и овластяването на жените и момичетата;*

- и) дали договореностите, предложени от Украйна, се очаква да осигурят ефективно изпълнение и мониторинг на и докладване по плана за Украйна **и на евентуалните му актуализации, по-специално в резултат на участието на Върховната рада, включително измеримите** качествени и количествени стъпки и свързаните с тях показатели;
- й) дали се очаква предложените от Украйна договорености да **гарантират действително адекватно равнище на защита на финансовите интереси на Съюза, по-специално чрез предотвратяване, разкриване и коригиране** на нередностите, измамите, **всички форми на** корупция, **включително корупцията на високо равнище**, конфликтите на интереси **или всяка друга незаконна дейност, засягаща финансовите интереси на Съюза; дали предложените договорености подкрепят ефективното разследване и наказателно преследване на престъпления, засягащи** средствата, предоставени по линия на механизма, **и дали гарантират бързо съдебно сътрудничество с компетентните органи на Съюза и неговите държави членки; дали чрез предложените от Украйна договорености** се очаква да бъде възможно избягването на двойно финансиране от механизма и други програми на Съюза, както и от други донори;

- к) *дали са проведени надлежни консултации с Върховната рада и дали планът за Украйна е съобразен, когато е целесъобразно, с приноса на заинтересованите страни, включително местните и регионалните представителни органи и власти, социалните партньори и организациите на гражданското общество, в съответствие с националната правна рамка;*
- л) *дали с плана за Украйна се гарантира, че други донори могат да допринесат за изпълнение на заложените в него цели.*

4. За целите на оценката на плана за Украйна, представен от Украйна, Комисията може да бъде подпомагана от експерти.

Член 19

Решение за изпълнение на Съвета

1. В случай на положителна оценка, по предложение на Комисията Съветът одобрява, посредством решение за изпълнение, оценката на плана за Украйна, представен от Украйна в съответствие с член 14, параграф 2, или когато е приложимо, неговото изменение, представено в съответствие с член 20, параграф 1 или 2. ***Съветът действа по правило в срок от един месец от получаването на предложението на Комисията. Съветът, като действа с квалифицирано мнозинство, може да измени предложението на Комисията и да приеме измененото предложение с решение за изпълнение.***

2. В предложението на Комисията за решение за изпълнение на Съвета за частта, финансирана от механизма, се определят:
- а) реформите и инвестициите, които трябва да бъдат осъществени от Украйна, условията, заложи в плана за Украйна, включително тези под формата на **измерими количествени и качествени стъпки, съответстващи на свързаните с тях реформи и инвестиции**, както е посочено в член 16, параграф 2, включително индикативният график ;
 - б) **максималният общ и годишен размер на безвъзмездната финансова подкрепа и индикативният максимален общ и годишен размер на подкрепата под формата на заем**, посочени в член 6, параграф 1, първа алинея, буква а) и параграф 2, и съответните вноски съгласно параграф 4 от същия член;
 - в) вноските, структурирани в съответствие с член 16, параграф 2 и с буква б) от настоящия параграф, които трябва да бъдат изплатени след като Украйна е постигнала задоволително изпълнение на съответните качествени и количествени стъпки, набелязани във връзка с изпълнението на плана за Украйна;

- г) **предвиденият график за изплащане на подкрепата и графикът на плащанията по нея;**
- д) **■** сумата на подкрепата под формата на заем, която трябва да бъде изплатена под формата на предварително финансиране в съответствие с член 24;
- е) срокът, който **изтича** не по-късно от 31 декември 2027 г., до който трябва да бъдат изпълнени окончателните качествени и количествени стъпки както за инвестиционните проекти, така и за реформите;
- ж) мерките и графикът за мониторинг и изпълнение на плана за Украйна, включително **надлежащото участие на Върховната рада, както и**, когато е приложимо, необходимите мерки за спазване на член 35;
- з) показателите за оценка на напредъка към постигането на общите и специфичните цели, посочени в член 3;
- и) редът и условията за предоставяне на пълен достъп от Комисията до съответните основни данни;

- й) информация за действителния и планирания принос от други донори и обяснение на мерките за координация при разработването и изпълнението на плана за Украйна, които биха гарантирали постигането на неговите цели.*
- к) анализ на въздействието на плана за Украйна върху макроикономическата ситуация, като се взема предвид устойчивостта на дълга на Украйна.*

Член 20

Изменения на плана за Украйна

1. Когато планът за Украйна, включително съответните качествени и количествени стъпки, вече не може да бъде осъществяван от Украйна, частично или изцяло, поради обективни обстоятелства, *украинските органи, след консултация с Върховната рада, когато е уместно, могат да предложат изменения на плана за Украйна.*

2. Комисията може, съгласувано с Украйна, да представи предложение за изменение на решението за изпълнение на Съвета, посочено в член 19, параграф 1, по-специално за да вземе предвид ***промените в обстоятелствата, които позволяват увеличаване на амбицията или*** промяната в наличните суми, а именно поради допълнителни вноски от държавите членки или от други източници, както е посочено в член 6, параграф 4. ***Съветът може да поиска от Комисията да прецени дали са изпълнени условията, посочени в настоящия параграф, и да представи, когато е целесъобразно, съответното предложение.***

3. Когато Комисията счита, че изложените от Украйна причини оправдават изменение на плана за Украйна, Комисията оценява изменения план за Украйна в съответствие с член 18 и представя предложение за изменение на решението за изпълнение на Съвета, посочено в член 19, параграф 1, без неоправдано забавяне. ***Съветът действа по правило в срок от един месец от получаването на предложението на Комисията. Съветът, като действа с квалифицирано мнозинство, може да измени предложението на Комисията и да приеме измененото предложение с решение за изпълнение.***

Член 21

Набор от показатели за плана за Украйна

- 1. Комисията изготвя набор от показатели за плана за Украйна (наричан по-нататък „набор от показатели“), който показва напредъка, постигнат в изпълнението на плана за Украйна.**
- 2. На Комисията се предоставя правомощието да приеме делегиран акт в съответствие с член 41 за допълване на настоящия регламент чрез определяне на подробните елементи на набора от показатели с оглед показване на напредъка по изпълнението на плана за Украйна, както е посочено в параграф 1 от настоящия член.**
- 3. Наборът от показатели започва да функционира от 1 януари 2025 г. и се актуализира от Комисията два пъти годишно. Наборът от показатели се оповестява онлайн.**

Член 22

Договор за заем и операции по получаване и отпускане на заеми

1. За да се финансира подкрепата по линия на механизма под формата на заеми, Комисията се оправомощава, от името на Съюза, да заема необходимите средства на капиталовите пазари или от финансови институции в съответствие с член 220а от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046.
2. След приемане на решението за изпълнение на Съвета, посочено в член 19, параграф 1, Комисията сключва споразумение за заем с Украйна по отношение на сумата, посочена в член 6, параграф 2. В споразумението за заем се определя периодът на наличност и подробните условия на подкрепата по механизма под формата на заеми, включително във връзка със системите за вътрешен контрол, както е посочено в член 9, параграф 4, букви а) и в). Максималният срок на заемите е 35 години. В допълнение към елементите, посочени в член 220, параграф 5 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046, в споразумението за заем се посочва сумата на предварителното финансиране и правилата за приключване на предварителното финансиране.

3. Чрез дерогация от член 31, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2021/947 финансовата помощ, предоставена на Украйна под формата на заеми от механизма, не се подпомага от гаранцията за външна дейност.
4. Не се създава провизиране за заемите съгласно настоящия регламент и чрез дерогация от член 211, параграф 1 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 не се определя процент на провизиране като процент от сумата, посочена в член 6, параграф 2 от настоящия регламент.
5. ***При поискване споразумението за заем се предоставя едновременно на Европейския парламент и на Съвета.***

Член 23

Субсидия за разходи по заеми

1. Чрез дерогация от член 220, параграф 5 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 **и при условие за налични ресурси механизмът** може да поеме разходите за финансиране, разходите за управление на ликвидността и разходите за обслужване за административните непреки разходи, свързани с получаването и отпускането на заеми („субсидия за разходи по заеми“), с изключение на разходите, свързани с предсрочно погасяване на заема. За периода от 1 януари 2024 г. до 31 декември 2027 г. субсидията за разходи по заеми се покрива по реда на глава V.
2. Украйна може да поиска всяка година субсидията за разходи по заеми, посочена в параграф 1. Комисията може да отпусне субсидията за разходи по заеми в размер, който не надвишава ограниченията на бюджетните кредити, предоставени в годишния бюджет.

Член 24

Предварително финансиране

1. ***При условие че Съветът приеме решението за изпълнение, посочено в член 19, параграф 1, Украйна може да поиска, като част от плана за Украйна, предварително финансиране в размер до 7% от подкрепата под формата на заем, предоставена съгласно глава III.***
2. **Комисията може да извърши плащането на предварителното финансиране след одобрението на плана за Украйна, посочен в член 19, и влизането в сила на споразумението за заем, посочено в член 22. Плащанията се извършват в зависимост от наличното финансиране на капиталовите пазари, посочено в член 22, параграф 1, и при спазване на предварителното условие, посочено в член 5, параграф 1.**
3. Комисията взема решение относно графика за плащане на предварителното финансиране, което може да бъде изплатено на един или повече траншове.

Член 25

Извънредно мостово финансиране

1. Без да се засяга член 24, ако рамковото споразумение не бъде подписано или планът за Украйна не бъде приет до ... [един ден след датата на влизане в сила на настоящия регламент], Комисията може да реши да предостави ограничена, извънредна подкрепа на Украйна **под формата на заеми** за период до **шест** месеца, **считано от 1** януари 2024 г., ■ при условие че е постигнат задоволителен напредък по изготвянето на плана за Украйна, за да се подкрепи макрофинансовата стабилност на държавата, при условия, които трябва да бъдат договорени в меморандум за разбирателство (МР) между Комисията и Украйна, като се спази предварителното условие, посочено в член 5, параграф 1, условията по член 6 и в зависимост от наличното финансиране.

2. *С МР се установяват по-специално условията на политиката, индикативното финансово планиране и изисквания за докладване, пропорционални на продължителността на финансирането. Условията на политиката включват ангажимент по отношение на принципите на добро финансово управление с акцент върху борбата с корупцията и изпирането на пари, както и мерки за подобряване на управлението на приходите.*

МР се приема и изменя чрез актове за изпълнение. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 42.

3. *Размерът на подкрепата, посочена в параграф 1, не надвишава 1 500 000 000 EUR на месечна база. Комисията сключва споразумение за заем с Украйна, при което се спазват условията на членове 22 и 23.*

Член 26

Правила за плащане, удържане и намаляване на безвъзмездната финансова подкрепа и заемите

1. Плащанията на безвъзмездната финансова подкрепа и на заеми на Украйна съгласно настоящия член се извършват в съответствие с бюджетните кредити и в зависимост от наличното финансиране. Плащанията се извършват на вноски. Всяка вноска може да бъде изплатена наведнъж или на няколко транша.
2. Всяко тримесечие Украйна подава надлежно обосновано искане за плащане на безвъзмездната финансова подкрепа и на *подкрепата* под формата на заем *с цел изплащане* от страна на Комисията на тази безвъзмездна финансова подкрепа и *подкрепа* под формата на заем въз основа на оценката, описана в параграф 3.

3. Комисията извършва оценка без неоправдано забавяне дали Украйна *е изпълнила предварителното условие, посочено в член 5, параграф 1, и* дали е постигнала задоволително изпълнение на качествените и количествените стъпки, описани в решението за изпълнение на Съвета, посочено в член 19, параграф 1. Задоволителното изпълнение на качествените и количествените стъпки предполага, че мерките, свързани със стъпките, за които Украйна е постигнала задоволително изпълнение, не са били отменени от нея. Комисията може да бъде подпомагана от експерти при извършването на своята оценка.
4. Когато Комисията даде положителна оценка на задоволителното изпълнение на качествените и количествените стъпки, тя *представя на Съвета* без неоправдано забавяне *предложение за решение за изпълнение на Съвета за установяване на задоволителното изпълнение на условията за плащания, посочени в параграф 3. Съветът действа по правило в срок от три седмици от получаването на това предложение. Съветът, като действа с квалифицирано мнозинство, може да измени предложението на Комисията и да приеме измененото предложение с решение за изпълнение. Въз основа на решението за изпълнение на Съвета Комисията приема решение*, с което се разрешава изплащането на частта от безвъзмездната финансова подкрепа и на заема, съответстваща на тези стъпки.

5. Когато Комисията даде отрицателна оценка на изпълнението на качествените и количествените стъпки съгласно индикативния график, **тя информира Съвета и Парламента без неоправдано забавяне и** плащането на безвъзмездната финансова подкрепа и на заема, съответстващ на тези стъпки, се преустановява. **В съответствие с параграф 4** преустановеното плащане се осъществява само след като Украйна надлежно обоснове, като част от последващо искане за плащане, че е предприела необходимите мерки, за да гарантира задоволителното изпълнение на качествените и количествените стъпки. **Комисията разработва като насоки методика за разглеждане на частичното изпълнение на стъпките.**

6. Когато Комисията **прецени**, че Украйна не е предприела необходимите мерки в рамките на 12 месеца от първоначалната отрицателна оценка, посочена в параграф 5, Комисията **уведомява Украйна за това. Украйна може да представи своите забележки в рамките на два месеца от уведомлението на Комисията. Когато Комисията заключи, че Украйна не е предприела необходимите мерки, тя представя предложение за решение за изпълнение на Съвета за намаляване** на размера на безвъзмездната финансова подкрепа и на заема пропорционално на частта, съответстваща на съответните качествени и количествени стъпки. **Съветът действа по правило** в срок от **един месец от получаването на предложението на Комисията. Съветът, като действа с квалифицирано мнозинство, може да измени предложението на Комисията и да приеме измененото предложение с решение за изпълнение.**

7. При установени случаи или сериозни опасения, свързани с нередности, измами, корупция и конфликти на интереси, засягащи финансовите интереси на Съюза, които не са коригирани от Украйна, или при сериозно нарушение на задължение, произтичащо от **споразуменията, посочени в членове 9, 10 и 21 от настоящия регламент**, включително въз основа на докладите на одитния съвет, посочени в член 36 от настоящия регламент, или информацията, предоставена от OLAF, Комисията може да намали размера на безвъзмездната финансова подкрепа **и да събира всички суми, дължими на бюджета на Съюза**, включително чрез прихващане в съответствие с член 102 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046, или **да намали размера** на заема, който ще бъде изплатен на Украйна съгласно параграф 4 от настоящия член, **или да иска предсрочно погасяване на заема**.
8. Чрез дерогация от член 116, параграф 2 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 крайният срок за плащане, посочен в член 116, параграф 1, буква а) от посочения регламент, започва да тече от датата на съобщаване на решението, с което се разрешава извършването на плащането на Украйна съгласно параграф 4 от настоящия член.

9. Член 116, параграф 5 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 не се прилага за плащания, извършени съгласно настоящия член и член 24 от настоящия регламент.

Член 27

Прозрачност по отношение на лицата и организациите, които получават финансиране за изпълнението на плана за Украйна

1. Украйна публикува **актуални** данни за лицата и субектите, **включително изпълнителите**, които получават суми на финансиране, надвишаващи равностойността на **100 000 EUR, кумулативно за период от четири години**, за изпълнението на реформите и инвестициите, описани в плана за Украйна. ■
2. По отношение на лицата и субектите, посочени в параграф 1, се публикува следната информация **в машинночетим формат на уебстраница, по ред на общо получените средства**, при надлежно спазване на изискванията за поверителност и сигурност, и по-специално за защита на личните данни:

- а) за юридически лица — пълното официално наименование на получателя, идентификационния номер по ДДС или данъчния идентификационен номер, ако има такъв, или друг собствен национален идентификационен код;
 - б) за физически лица — собственото и фамилното(ите) име(на) на получателя;
 - в) сумата, получена от получателя, и реформите и инвестициите съгласно плана за Украйна, за чието изпълнение се допринася с тази сума.
3. Информацията, посочена в параграф 2, не се публикува, когато разкриването ѝ създава риск да бъдат застрашени правата и свободите на засегнатите лица или субекти или да се нанесе сериозна вреда на търговските интереси на получателите. ***Тази информация се предоставя на Комисията и на одитния съвет.***
4. Украйна предава по електронен път на Комисията поне веднъж годишно данните за лицата и субектите, посочени в параграф 1 от настоящия член **■**, в ***машинночетим*** формат, който ще бъде определен в рамковото споразумение, посочено в член 9, параграф 4, буква и).

ГЛАВА IV

Стълб II: инвестиционна рамка за Украйна

Член 28

Обхват и структура

1. Съгласно инвестиционната рамка за Украйна Комисията предоставя подкрепа от Съюза на Украйна под формата на финансови инструменти, бюджетни гаранции, или операции за смесено финансиране, **включително техническа помощ, свързана с изпълнението на стълб II.**
2. При изпълнението на инвестиционната рамка за Украйна Комисията се подпомага от управителен съвет (наричан по-нататък „**управителният съвет**“). **Управителният съвет приема свой** процедурен правилник. ■
3. **Управителният** съвет се състои от представители на Комисията **и** на всяка държава членка. **Украинските органи получават покана да присъстват на заседанията на управителния съвет по целесъобразност. Европейският парламент и Върховната рада имат статут на наблюдатели.**
Контрагентите, които изпълняват гаранцията за Украйна и финансовите инструменти, подкрепяни от инвестиционната рамка на Украйна, могат да получат статут на наблюдатели. Председател на **управителния** съвет е Комисията.

4. **Управителният** съвет **предоставя стратегически и оперативни насоки и подкрепа** на Комисията по различни аспекти, включително рискови профили, относно формата на подпомагане, дизайна на финансовите продукти, които да се използват, и относно секторите, които не отговарят на условията за допустимост. Той формулира становища относно използването на подкрепата от Съюза чрез гаранцията за Украйна, финансовите инструменти и операциите за смесено финансиране, **включително равнищата на отстъпка, като взема предвид съответните оценки на риска. Когато е възможно, управителният съвет приема становища с консенсус.**

5. Комисията гарантира, че подкрепата от Съюза, предоставена съгласно инвестиционната рамка за Украйна, е в съответствие с плана за Украйна и допринася за изпълнението му, както и допълва подкрепата от Съюза за Украйна, предоставена в рамките на други програми и инструменти на Съюза, **като се взема предвид насърчаването на корпоративна социална отговорност и отговорно стопанско поведение, по-специално чрез спазването на договорените на международно равнище насоки, принципи и конвенции относно инвестициите.**

6. *Най-малко 15% от гаранциите, предоставени по инвестиционната рамка за Украйна, се използват за подкрепа за микро-, малки и средни предприятия, съгласно определението в член 2 от приложението към Препоръка 2003/361/ЕО, включително стартиращи предприятия, в това число чрез финансови инструменти, които имат за цел да намалят риска, свързан с операциите по отпускане на заеми на украински банки.*
7. За целите на член 209, параграф 2, *буква з*) от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 изискването за предварителни оценки на финансови инструменти и бюджетни гаранции се изпълнява чрез положителните оценки на плана за Украйна от страна на Комисията, посочени в член 19, параграф 1 от настоящия регламент.
8. Подкрепата по инвестиционната рамка за Украйна служи по-специално за изпълнението на плана за Украйна, като същевременно допълва източниците на финансиране, установени с настоящия регламент.

9. *Най-малко 20% от общата сума, съответстваща на подкрепата по инвестиционната рамка за Украйна и на инвестициите по плана за Украйна, допринасят, доколкото това е възможно в разкъсана от война държава за смекчаване на изменението на климата и адаптиране към него, за опазване на околната среда, включително опазване на биологичното разнообразие, и за екологичния преход.*
10. Комисията докладва *ежегодно* за изпълнението на подкрепата съгласно инвестиционната рамка за Украйна в съответствие с член 41, параграфи 4 и 5 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046. За тази цел всеки контрагент по гаранцията за Украйна и всеки упълномощен субект, който изпълнява финансови инструменти, предоставя необходимата информация всяка година, за да може Комисията да изпълни своите задължения за докладване.

Член 29

Допълнителен принос към гаранцията за Украйна и към финансовите инструменти

1. Държави членки, трети държави и трети страни могат да правят принос към гаранцията за Украйна и към финансовите инструменти, създадени съгласно инвестиционната рамка за Украйна. Приносът към гаранцията за Украйна се прави в съответствие с член 218, параграф 2 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046.
2. С приноса към гаранцията за Украйна се увеличава сумата на гаранцията за Украйна, без да се породят допълнителни условни задължения за Съюза.
3. За всеки принос, посочен в параграф 1, се сключва споразумение за принос между Комисията, от името на Съюза, и вносителя. Това споразумение съдържа по-специално разпоредби относно условията на плащане. ***Комисията информира Европейския парламент и Съвета едновременно и без забавяне за сключените споразумения за принос.***

Член 30

Изпълнение на гаранцията за Украйна и финансовите инструменти

1. Гаранцията за Украйна и финансовите инструменти, подкрепяни чрез инвестиционната рамка за Украйна, се изпълняват при непряко управление съгласно член 62, параграф 1, първа алинея, буква в) от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046.
2. Допустимите контрагенти за целите на гаранцията за Украйна и допустимите упълномощени субекти за целите на финансовите инструменти са посочените в член 208, параграф 4 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046, включително субектите от трети държави, които правят принос към гаранцията за Украйна в съответствие с член 29 от настоящия регламент. В допълнение към това и чрез дерогация от член 62, параграф 1, първа алинея, буква в) от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 частноправните организации на държава членка или трета държава, които са допринесли към гаранцията за Украйна в съответствие с член 29 от настоящия регламент и които предоставят подходящи гаранции за своя оперативен и финансов капацитет, са допустими за целите на гаранцията за Украйна.

3. Комисията гарантира ефективно, ефикасно, *основано на потребностите* и справедливо използване на наличните ресурси между допустимите контрагенти и когато е уместно, допустимите упълномощени субекти, чрез приобщаващ подход, като същевременно насърчава сътрудничеството между тях и отчита надлежно техния капацитет, добавена стойност и опит.

4. Комисията гарантира *справедливото и прозрачно* третиране на всички допустими контрагенти и всички допустими упълномощени субекти и гарантира избягването на конфликти на интереси през срока на изпълнение на инвестиционната рамка за Украйна. За да осигури взаимно допълване, Комисията може да изиска подходяща информация от допустими контрагенти за целите на гаранцията за Украйна или от допустими упълномощени субекти за целите на финансовите инструменти относно техните операции извън ЕС.

Член 31

Гаранция за Украйна

1. Създава се гаранцията за Украйна в размер на **7 800 000 000** EUR по текущи цени, за да се гарантират операциите в подкрепа на целите на механизма. Гаранцията за Украйна е самостоятелна и независима от гаранцията за външна дейност и се предоставя като неотменима, безусловна гаранция при поискване в съответствие с член 219, параграф 1 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046.
2. Гаранцията за Украйна се използва за покриване на рискове при следните видове операции, **насочени към подпомагане на държавни, поддържащи, нетърговски и търговски субекти, както и на частния сектор:**
 - а) заеми, включително заеми в местна валута;
 - б) гаранции;

- в) насрещни гаранции;
- г) инструменти на капиталовия пазар;
- д) всякакви други форми на финансиране или инструменти за кредитно подобрене, застраховане и капиталови или квазикапиталови участия.

3. От името на Съюза Комисията сключва с допустимите контрагенти споразумения за гаранцията за Украйна до 31 декември 2027 г. Гаранцията за Украйна може да се предоставя постепенно.

Комисията предоставя информация относно подписването на всяко споразумение за гаранцията за Украйна в докладите, посочени в член 28, параграф 10. Тези споразумения се предоставят при поискване на Европейския парламент и на Съвета *без неоправдано забавяне*, като се взема предвид защитата на поверителната информация и на търговската информация с чувствителен характер.

4. ***При сключването на споразумения за гаранцията за Украйна Комисията взема надлежно предвид съветите и насоките на групата за техническа оценка на риска, както е посочено в член 33, параграф 8 от Регламент (ЕС) 2021/947 и на управителния съвет.***
5. Споразуменията за гаранция за Украйна съдържат по-специално:
- а) подробни правила относно покритието на гаранцията за Украйна, прогнозните годишни инвестиции, изискванията, допустимостта и процедурите;
 - б) подробни правила относно издаването на гаранцията за Украйна, включително договорености за покритието и определеното ѝ покритие на портфейл и на проектите по конкретни видове инструменти, както и анализ на риска на проектите и на портфейла на проектите, включително на секторно, регионално и национално равнище;
 - в) препратка към целите и предназначението на механизма, оценка на нуждите и посочване на очакваните резултати;

- г) възнаграждението за гаранцията за Украйна, което се определя при преференциални условия, отразяващи специфичното положение на разкъсаната от война Украйна, като същевременно се вземат предвид съответните рискови профили на инвестиционните програми, за да се осигурят еднакви условия на конкуренция;
- д) изисквания за използването на гаранцията за Украйна, включително условията за плащане, например конкретните срокове, лихвите по дължими суми, разходите и разноските по събиране и евентуално необходимите договорености за ликвидност;
- е) процедури за предявяване на вземания, включително, но не само основанията за това и сроковете на изчакване, както и процедури за събиране на вземанията;
- ж) задължения за мониторинг, докладване, прозрачност и оценка;
- з) ясни и достъпни процедури за подаване на жалби от трети лица, които биха могли да бъдат засегнати от изпълнението на проекти, ползващи се с подкрепата на гаранцията за Украйна.

6. *Групата на ЕИБ изпълнява операции в Украйна, насочени към подпомагане на украински държавни субекти и нетърговски поддържавни субекти, обхванати от индикативна минимална сума от гаранцията за Украйна в размер на 25% от сумата, посочена в параграф 1, която се предоставя в съответствие с процедурите, предвидени в настоящия регламент.*
7. *Специалната сума от гаранцията за Украйна, посочена в параграф 6, е на разположение за подпомагане на операциите на групата на ЕИБ, които са били одобрени от съответния управителен съвет на Групата на ЕИБ до 31 декември 2025 г. След тази дата оставащата целева сума от гаранцията за Украйна се предоставя за всички видове операции, посочени в параграф 6, на всички допустими контрагенти, за които се прилага параграф 3.*
8. Комисията може да използва до 30% от сумата, посочена в параграф 1 от настоящия член, за да увеличи сумите на гаранцията, предоставена чрез споразумения за гаранция за външна дейност, сключени съгласно член 38 от Регламент (ЕС) 2021/947, при спазване на следното:

- а) за целите на настоящия параграф гаранцията за Украйна се използва чрез изменение или допълнение на споразуменията, сключени съгласно член 38 от Регламент (ЕС) 2021/947 с допустимите контрагенти, избрани съгласно член 35 от посочения регламент, за увеличаване на размера на гаранцията по тези споразумения, които следва да бъдат подписани в рамките на четири месеца от влизането в сила на настоящия регламент;
- б) допустимите контрагенти използват гаранцията за Украйна съгласно настоящия параграф единствено за подкрепа на изпълнението на операциите в Украйна и допустими за покритие от гаранцията за Украйна съгласно настоящия параграф са единствено исканията за плащане по гаранция във връзка с операции в Украйна;
- в) чрез дерогация от член 36, параграф 1, втора алинея от Регламент (ЕС) 2021/947 операциите, обхванати от гаранцията за Украйна съгласно настоящия параграф, съставляват отделен портфейл на гаранцията за Украйна и не се вземат предвид за целите за изчисляване на покритието от 65%, посочено в член 36, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/947;

- г) чрез споделянето на риска в отделния портфейл на гаранцията за Украйна се гарантира съгласуване между интересите на Комисията и допустимия контрагент в съответствие с член 209, параграф 2, буква д) от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046, като контрагентът допринася със собствените си ресурси към този портфейл в съответствие с член 219, параграф 4 от посочения регламент;
 - д) контрагентите създават отделно счетоводство и отчетност за изпълнението на гаранцията за Украйна съгласно настоящия параграф;
 - е) Член 32 от настоящия Регламент се прилага за провизирането за гаранцията за Украйна съгласно настоящия параграф, което се използва изключително за покриване на загуби по гаранцията за Украйна; провизиите, установени съгласно член 31, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2021/947, не се използват за покриване на операциите по гаранцията за Украйна.
9. Допустимият контрагент одобрява операциите по финансиране и инвестиране в съответствие със своите собствени правила и процедури, както и в съответствие със споразумението за гаранцията за Украйна.

10. Максималният срок, през който допустимите контрагенти имат право да сключат договори с финансови посредници или крайни получатели, е три години след сключването на съответното споразумение за гаранцията за Украйна, с възможни удължавания, когато се предостави допълнителна сума за гаранцията и споразумението за гаранцията за Украйна бъде изменено.
11. Гаранцията за Украйна може да покрива:
- а) за кредитни инструменти — главницата заедно с всички лихви и суми, дължими на избрания допустим контрагент, които той не е получил в съответствие с условията на операциите по финансиране в случай на неизпълнение;
 - б) за капиталови инвестиции — инвестираните суми и свързаните с тях разходи за финансиране;
 - в) за други операции по финансиране и инвестиране, посочени в параграф 2 — използваните суми и свързаните с тях разходи за финансиране;
 - г) всички съответни разходи и разходи по събиране на вземания в случай на неизпълнение, освен ако не са приспаднати от постъпленията от събраните суми.

12. За целите на отчитането на Комисията и за *годишното* докладване от нейна страна *на Европейския парламент и на Съвета* за рисковете, покрити от гаранцията за Украйна, и в съответствие с член 209, параграф 4 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046, допустимите контрагенти, с които е сключено споразумение за гаранцията за Украйна, предоставят ежегодно на Комисията и на Европейската сметна палата финансовите *отчети*, одитирани от независим външен одитор, които съдържат, наред с другото, информация за:
- а) оценката на риска за операциите по финансиране и инвестиране на допустимите контрагенти, включително информация относно задълженията на Съюза, изчислени в съответствие със счетоводните правила, посочени в член 80 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 и международните счетоводни стандарти за публичния сектор;
 - б) текущите финансови задължения на Съюза, произтичащи от гаранцията за Украйна, предназначена за допустимите контрагенти и операциите им по финансиране и инвестиране, с разбивка по отделни операции.

13. Условието за приноса със собствени ресурси, посочено в член 219, параграф 4 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046, се прилага за всеки допустим контрагент, на който е отпусната бюджетна гаранция по инвестиционната рамка за Украйна на база портфейл.
14. Рамката за управление на риска на Европейския фонд за устойчиво развитие **плюс (ЕФУР+)**, посочена в член 33, параграф 7 от Регламент (ЕС) 2021/947, включително **групата за техническа оценка на риска, посочена в член 33**, параграф 8 от същия регламент, се прилагат за гаранцията за Украйна, **като се вземат предвид целите и принципите на механизма. Оценките на риска за гаранцията за Украйна са независими от оценките на риска за ЕФУР+.** Общият рисков профил на операциите, обхванати от гаранцията за Украйна, може да се различава от общия рисков профил на гаранцията за външна дейност. Комисията гарантира, че рискът, произтичащ от гарантираните операции, не надвишава възможността на бюджета на Съюза да поеме тези рискове, определена от наличните бюджетни ресурси и процента на провизиране, посочен в член 32, параграф 1 от настоящия регламент. **В рамките на докладването, посочено в член 28, параграф 10 от настоящия регламент, Комисията докладва ежегодно на Европейския парламент и на Съвета относно мерките, предприети в това отношение.**

Член 32
Провизиране

1. Първоначално процентът на провизиране за гаранцията за Украйна е 70%.
Чрез дерогация от член 211, параграф 2 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046, във връзка с периода от време, за който се натрупва общото провизиране, провизирането се създава до 31 декември 2027 г. и е с размер, равностоеен на провизирането, който съответства на предоставената гаранция за Украйна, и може да бъде създадено постепенно, за да отрази напредъка в подбора и изпълнението на операциите по финансиране и инвестиране в подкрепа на целите на механизма.
2. Процентът на провизиране се преразглежда поне *веднъж годишно след* влизането в сила на настоящия регламент. *Комисията уведомява Европейския парламент и Съвета за резултатите от това преразглеждане.*

3. На Комисията се предоставя правомощието да приеме делегиран акт в съответствие с член 41 от настоящия регламент за изменение на процента на провизиране, като същевременно прилага критериите, посочени в член 211, параграф 2 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046, и, когато е уместно, за увеличаване или намаляване на максималния размер на гаранцията за Украйна, посочен в член 31, параграф 1 от настоящия регламент, с до 30%. Комисията може да увеличи максималния размер на гаранцията за Украйна само ако процентът на провизиране бъде намален. Без да се засяга член 31, параграф 3 от настоящия регламент, Комисията може да предвиди увеличената сума на гаранцията за Украйна да бъде на разположение за поетапно сключване на споразумения за гаранция в продължение на три години.
4. Чрез дерогация от член 213 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 ефективният процент на провизиране не се прилага за провизирането, заделено в общия фонд „Провизии“ по отношение на гаранцията за Украйна.

Член 33

Механизъм за подаване на жалби и за правна защита

1. *С оглед на възможни претенции от трети лица, включително общностите и лицата, засегнати от проекти, ползващи се с подкрепата на гаранцията за Украйна, Комисията и делегацията на Съюза в Украйна публикуват на своите уебсайтове преки препратки към механизмите за подаване на жалби на съответните партньори, които са сключили споразумения с Комисията за гаранцията за Украйна. Освен това Комисията предоставя възможност за пряко подаване на жалби, свързани с разглеждането на претенциите от страна на допустимите контрагенти. Комисията взема предвид информацията, получена чрез всеки механизъм за подаване на жалби, с оглед на бъдещото сътрудничество с тези контрагенти.*
2. *Когато е възможно, вземайки предвид защитата на поверителната информация и на търговската информация с чувствителен характер, Комисията публикува на своя интернет портал информация за операциите по финансиране и инвестиране и за основните елементи на всички споразумения за гаранцията за Украйна, включително информация за правния статут на допустимите контрагенти, очакваните ползи за развитието и процедурите за подаване на жалби.*

3. *В съответствие със своята политика за прозрачност и с правилата на Съюза относно защитата на данните и достъпа до документи и информация, допустимите контрагенти оповестяват публично на своите уебсайтове информация за всички обхванати от гаранцията за Украйна операции по финансиране и инвестиране, и по-специално информация, отнасяща се до начина, по който тези операции допринасят за изпълнението на целите и изискванията на настоящия регламент. Когато е възможно, информацията се разбива на равнище проекти. Тази информация взема предвид защитата на поверителната информация и на търговската информация с чувствителен характер. Допустимите контрагенти също така оповестяват публично подкрепата от Съюза в цялата публикувана от тях информация относно операциите по финансиране и инвестиране, обхванати от гаранцията за Украйна, в съответствие с настоящия регламент.*

ГЛАВА V

Стълб III: помощ за присъединяване към Съюза и съответни мерки за подкрепа

Член 34

Помощ за присъединяване към Съюза и съответни мерки за подкрепа

1. С помощта по настоящата глава Украйна се подкрепя за постигането на целите, посочени в член 3. По-специално помощта, предоставена по настоящата глава, има за цел да се подпомогне постепенното привеждане на Украйна в съответствие с **достиженията на правото** на Съюза с оглед на бъдещо членство в Съюза, като по този начин се допринася за взаимната стабилност, сигурност, мир и благоденствие. Тази подкрепа включва укрепване на върховенството на закона, **включително независимостта на съдебната власт**, демокрацията, зачитането на правата на човека и основните свободи, **борбата срещу корупцията**, засилване на ефективността на публичната администрация, **институционалния капацитет, децентрализацията**, подкрепа за прозрачността, структурните реформи, секторните политики и доброто управление на всички нива, и допринася за изпълнението на плана за Украйна.

2. Помощта по настоящата глава се предоставя също, за да се гарантира укрепването на капацитета на заинтересованите страни, включително на социалните партньори, организациите на гражданското общество и местните **и регионалните органи, включително чрез туининг и партньорства между градове, както и чрез насърчаване на партньорското сътрудничество и програмите, включени в партньорствата между градове и региони в Съюза и в Украйна, по целесъобразност.**

3. С помощта по настоящата глава се **укрепва също капацитетът за предотвратяване на конфликти, изграждане на мира и посрещане на предкризисни и следкризисни нужди, включително чрез мерки и процеси за изграждане на доверие, които насърчават правосъдието, търсенето на истината, всеобхватното възстановяване след конфликта за приобщаващо мирно общество,** както и събирането на доказателства за престъпления, извършени по време на войната. По настоящата глава може да се предоставя финансиране за инициативи и органи, участващи в подкрепата и прилагането на международното правосъдие в Украйна.

4. С помощта по настоящата глава се подкрепят създаването и укрепването на украински органи, отговорни да гарантират подходящо използване на средствата, **одит** и ефективна борба срещу неправилното управление на публичното финансиране, по-специално измамите, **всички форми на корупцията, включително корупцията на високо равнище**, конфликтите на интереси и нередностите, възникнали във връзка със суми, изразходвани за постигане на целите на механизма, **както и за подкрепа на усилията за премахване на олигархичните структури**.
5. Субсидията за разходи по заеми, посочена в член 23, се финансира по настоящата глава.

6. *За периода 2024—2027 г. подкрепата съгласно настоящата глава се използва за финансиране на:*
- a) *провизирането на бюджетните гаранции, които не са покрити от финансовия пакет, посочен в член 50 от Регламент (ЕС) 2021/947, в съответствие с правилата, определени в член 31, параграф 8 от посочения регламент, за покритите финансови задължения по мандата за външно кредитиране в Украйна съгласно член 12, параграф 1 от Решение (ЕС) 2022/1628 на Европейския парламент и на Съвета⁴¹, свързани със суми по заеми, изплатени след 15 юли 2022 г., в размер до 1 586 милиарда евро;*
 - б) *лихвената субсидия за заеми за макрофинансова помощ по:*
 - i) *Решение (ЕС) 2022/1201 на Европейския парламент и на Съвета⁴², чрез дерогация от член 1, параграф 3 от него;*
 - ii) *Решение (ЕС) 2022/1628 чрез дерогация от член 6, параграф 3 от него;*
 - в) *чрез дерогация от член 31, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/947 — платеното провизиране в размер на 9% за финансова помощ, за която все още не е поето задължение към края на 2023 г., както е посочено в член 11, параграф 1 от Решение (ЕС) 2022/1628.*

⁴¹ Решение (ЕС) 2022/1628 на Европейския парламент и на Съвета от 20 септември 2022 г. за предоставяне на извънредна макрофинансова помощ на Украйна, за укрепване на общия фонд „Провизии“ чрез гаранции от държавите членки и чрез специално провизиране за някои финансови задължения, свързани с Украйна, гарантирани съгласно Решение № 466/2014/ЕС, и за изменение на Решение (ЕС) 2022/1201 (ОВ L 245, 22.9.2022 г., стр. 1).

⁴² Решение (ЕС) 2022/1201 на Европейския парламент и на Съвета от 12 юли 2022 г. за предоставяне на извънредна макрофинансова помощ на Украйна (ОВ L 186, 13.7.2022 г., стр. 1).

ГЛАВА VI

Защита на финансовите интереси на Съюза

Член 35

Защита на финансовите интереси на Съюза

1. При прилагането на механизма Комисията и Украйна предприемат всички подходящи мерки за защита на финансовите интереси на Съюза, като вземат предвид принципа на пропорционалност и специфичните условия, при които ще функционира механизмът, предварителното условие, посочено в член 5, параграф 1, и условията, посочени в рамковото споразумение и конкретните споразумения за финансиране или заем, по-специално по отношение на предотвратяването, разкриването и коригирането на измами, корупция, *или всяка друга незаконна дейност, засягаща финансовите интереси на Съюза*, конфликти на интереси и нередности, *както и разследването и наказателното преследване на престъпления, засягащи средствата, предоставени по линия на механизма*. Украйна се ангажира да постигне напредък при въвеждането на ефективни и ефикасни системи за вътрешен контрол и да гарантира, че неправилно платените или неправилно използваните суми могат да бъдат възстановени. *Украйна също така се ангажира да гарантира, че компетентните украински органи разглеждат незабавно исканията за правна взаимопомощ и исканията за екстрадиране от страна на Европейската прокуратура и компетентните органи на държавите членки относно престъпления, засягащи средствата по линия на механизма.*

2. В споразуменията, посочени в членове 9, 10 и 22, се предвиждат задължения за Украйна:

- а) редовно да проверява дали предоставеното финансиране се използва в съответствие с приложимите правила, по-специално по отношение на предотвратяването, разкриването и коригирането на измами, корупция, конфликти на интереси и нередности *или друга незаконна дейност, засягаща финансовите интереси на Съюза;*
- б) *да защитава лицата, сигнализиращи за нередности;*
- в) да предприема подходящи мерки за предотвратяване, разкриване и коригиране на измами, корупция, конфликти на интереси и нередности, *както и за разследване и наказателно преследване на престъпления, които засягат финансовите интереси на Съюза, да **разкрива и** избягва двойно финансиране и да предприема правни действия за възстановяване на средства, които са били присвоени неправомерно, включително във връзка с мерки за осъществяване на реформи и инвестиционни проекти по плана за Украйна, и да предприема подходящи мерки за незабавно разглеждане на искания за правна взаимопомощ от страна на Европейската прокуратура и компетентните органи на държавите членки относно престъпления, засягащи средствата, предоставени по линия на механизма;*

- г) да добавя към всяко искане за плащане, както е посочено в глава III, декларация **за достоверност**, че средствата са били използвани в съответствие с принципа на добро финансово управление и по предназначение и са управлявани по подходящ начин, по-специално в съответствие с украинските правила, допълнени от международни стандарти, по отношение на предотвратяването, разкриването и коригирането на нередности, измами, корупция и конфликти на интереси;
- д) за целите на параграф 1, по-специално при проверките на използването на средствата във връзка с изпълнението на реформите и инвестициите по плана за Украйна, да гарантира събирането и да осигури достъпа, **в съответствие с принципите на Съюза за защита на данните и с приложимите правила за защита на данните**, до подходящи данни за лица и субекти, получаващи финансиране за изпълнението на мерките от плана за Украйна, **включително информация за действителните собственици**;

е) да даде изрично разрешение на Комисията, OLAF и Европейската сметна палата ■ да упражняват правата си, както е предвидено в член 129, параграф 1 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046, при прилагане на принципа на пропорционалност;

ж) да гарантира, че компетентните украински органи докладват на Европейската прокуратура за всяко престъпно поведение, засягащо средствата, предоставени по механизма, което би могло да попадне в нейната компетентност.

3. Комисията се стреми да предостави на Украйна интегрирана и оперативно съвместима система за информация и мониторинг, включително единен инструмент за извличане на информация и оценяване на риска с цел получаване на достъп и анализ на съответните данни, **в съответствие с принципите на Съюза за защита на данните и с приложимите правила за защита на данните**, включително данните, изброени в параграф 2, буква д). Когато е налична такава система, Украйна използва и подава съответните данни в системата, включително с помощта, предоставена, съгласно глава V.

4. В споразуменията, посочени в членове 9, 10 и 22, се предвижда също така правото на Комисията да намали пропорционално подкрепата по линия на механизма и да събира всички суми, изразходвани за постигането на целите на механизма, или да иска предсрочно погасяване на заема в случаи на нередности, измама, корупция или конфликти на интереси, засягащи финансовите интереси на Съюза, които не са били коригирани от Украйна, или в случай на сериозни неизпълнения на задължението, произтичащо от такива споразумения. При вземането на решение относно размера на възстановяването и намаляването или относно сумата, която трябва да бъде предсрочно погасена, Комисията спазва принципа на пропорционалност и взема предвид тежестта на нередността, измамата, корупцията или конфликта на интереси, засягащи финансовите интереси на Съюза, или на неизпълнението на задължението. На Украйна се дава възможност да изложи своите съображения, преди да бъде извършено намалението или да бъде изискано предсрочно погасяване.

5. Лицата и субектите, изпълняващи средства, предоставени по линия на механизма, незабавно докладват всички подозрителни или действителни случаи на измама, корупция, конфликт на интереси и нередности *или други незаконни дейности*, засягащи финансовите интереси на Съюза, на одитния съвет, посочен в член 36, на Комисията, *на OLAF и, когато е приложимо, на Европейската прокуратура. Тези лица и субекти трябва да могат ефективно да докладват за тези случаи по подходящи канали.*

Член 36

Одитен съвет

1. Комисията създава одитен съвет, преди Украйна да подаде първото искане за плащане.
2. Одитният съвет се състои от независими членове, назначени от Комисията. Представители на държави членки и други донори могат да бъдат поканени от Комисията да участват в дейностите на одитния съвет. *Други донори, които участват в механизма, могат да бъдат поканени от Комисията да назначат наблюдатели в одитния съвет.*

3. Одитният съвет изпълнява функциите си при пълна обективност и работи в съответствие с най-добрите приложими международни практики и стандарти. Той действа, без да се засягат правомощията на Комисията, OLAF, Европейската сметна палата и **■** Европейската прокуратура.
4. Одитният съвет осигурява редовен диалог и сътрудничество с Европейската сметна палата, **както и със Сметната палата на Украйна и други институции, по целесъобразност.**
5. При изпълнение на задълженията си одитният съвет, неговите членове и персонал не търсят и не приемат указания нито от украинското правителство, нито от институции, органи, служби или агенции. При подбора на неговия персонал, управление и бюджет се прилагат строги гаранции за независимост.
6. Одитният съвет подпомага Комисията в борбата с неправилното управление на финансирането от Съюза по линия на механизма и по-специално с измамите, корупцията, конфликта на интереси и нередностите, възникнали по отношение на сума, изразходвана за постигане на целите на механизма.

7. За тази цел одитният съвет редовно докладва на Комисията и незабавно ѝ предава всяка информация, която получи или за която е уведомен, относно всички идентифицирани случаи или сериозни опасения във връзка с неправилно управление на публичното финансиране, възникнали по отношение на сума, изразходвана за постигане на целите на механизма. **Комисията информира своевременно Европейския парламент и Съвета за констатациите и препоръките на одитния съвет.**

Освен това одитният съвет приема препоръки за Украйна за всички случаи, когато според него компетентните украински органи не са предприели необходимите стъпки за предотвратяване, разкриване и коригиране на измами, корупция, конфликт на интереси и нередности, които са засегнали или съществува сериозен риск да засегнат доброто финансово управление на разходите, финансирани по механизма, и във всички случаи, когато установи слабости, засягащи проектирането и функционирането на системата за контрол, въведена от украинските органи. Украйна изпълнява тези препоръки **без неоправдано забавяне** или предоставя обосновка защо не го е направила.

Докладите и информацията от одитния съвет също се изпращат на OLAF и могат да бъдат споделяни със съответните украински органи, по-конкретно в случай че е необходимо тези органи да предприемат стъпки за предотвратяване, разкриване и коригиране на измами, корупция, **конфликти** на интереси, **нередности или други незаконни дейности, засягащи финансовите интереси на Съюза, както и за разследване и наказателно преследване на престъпления, засягащи финансовите интереси на Съюза.**

8. Одитният съвет разполага с достъп до информацията, базите данни и регистрите, необходими за изпълнение на задачите си. С рамковото споразумение се определят правилата и подробностите за достъпа до съответната информация от страна на одитния съвет и предоставянето на тази информация от Украйна на одитния съвет.
9. Дейността на одитния съвет се финансира съгласно глава V.

Член 37

Диалог по механизма за Украйна

- 1. Най-малко на всеки четири месеца Комисията провежда диалог с компетентните комисии на Европейския парламент, според случая, за да обсъди:**
 - а) напредъка в прилагането на механизма, по-специално плана за Украйна и свързаните с него инвестиции и реформи, включително реформи в подкрепа на постепенното привеждане на Украйна в съответствие с правилата, ценностите, стандартите, политиките и практиките на Съюза („достиганията на правото на Съюза“);**
 - б) оценката на плана за Украйна, включително евентуална отрицателна оценка;**
 - в) основните констатации в докладите, посочени в член 36, параграф 7;**
 - г) основните констатации в доклада, посочен в член 39, параграф 4;**
 - д) процедурите за плащане, удържане и намаляване, когато са приложими, включително всички представени забележки, за да се гарантира задоволително изпълнение на условията; и**
 - е) всякаква друга имаща отношение информация, предоставена от Комисията на Европейския парламент във връзка с прилагането на механизма.**

2. *Европейският парламент може да изрази становището си в резолюции по въпросите, посочени в параграф 1.*
3. *Комисията взема предвид всички елементи, произтичащи от становищата, изразени чрез диалога по механизма за Украйна, включително резолюциите на Европейския парламент, когато е целесъобразно.*

ГЛАВА VII

Работни програми, мониторинг, докладване и оценка

Член 38

Работни програми

1. Подкрепа по механизма се предоставя чрез работните програми, посочени в член 110 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046. Работните програми се приемат чрез актове за изпълнение. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 42 от настоящия регламент, *с изключение на операциите, предоставяни въз основа на член 23, параграф 2 и член 34, параграф 6 от настоящия регламент.*

2. Помощта по глава V може също да се предоставя чрез специални работни програми, когато за предоставянето на тази помощ не се изисква сключването на споразуменията, посочени в членове 9 и 10.

Член 39

Мониторинг и докладване

1. Комисията извършва мониторинг върху изпълнението на механизма и оценява постигането на целите, определени в член 3. Мониторингът на това изпълнение е целенасочен и пропорционален на дейностите, които се извършват в рамките на механизма.
2. В споразуменията за финансиране, посочено в член 10 и споразумението за заем, посочено в член 22, се определят правилата и процедурите за докладване на Комисията от страна на Украйна за целите на параграф 1 от настоящия член.
За целите на такова докладване компетентните органи на Украйна по целесъобразност следва да използват редовните консултации с Върховната рада и други заинтересовани страни, включително регионални, местни, градски и други публични органи, както и със социалните партньори и организациите на гражданското общество, посочени в член 14.

3. Подкрепата от Съюза, предоставена съгласно инвестиционната рамка за Украйна, се докладва в съответствие с член 28, параграф 10.
4. Комисията предоставя едновременно на Европейския парламент и на Съвета *годишен доклад* относно напредъка в постигането на целите на настоящия регламент, *допълнен от тримесечни презентации относно актуалното състояние на изпълнението на механизма.*
5. Комисията предоставя доклада, посочен в параграф 4 от настоящия член, на комитета, посочен в член 42.

Член 40

Оценка на механизма

1. *Комисията предоставя на Европейския парламент и на Съвета независим междинен доклад за оценка на изпълнението на механизма до 31 декември 2026 г., а независим доклад за последваща оценка до 31 декември 2031 г.*

2. *В докладите за оценка, посочени в параграф 1, се оценява по-специално до каква степен са постигнати целите на механизма, ефикасността на използването на ресурсите, предоставени по линия на механизма, защитата на финансовите интереси на Съюза и европейската добавена стойност. В тях също така се разглежда доколко всички цели и дейности продължават да бъдат подходящи.*
3. *Когато е целесъобразно, Комисията представя предложения, като взема предвид резултатите от докладите за оценка, посочени в параграф 1.*
4. *Докладът за последваща оценка се състои от обща оценка на механизма и включва, доколкото е възможно, информация относно неговото въздействие в дългосрочен план.*

5. При последващата оценка се използват принципите на добрата практика на Комитета за подпомагане на развитието към ОИСР, като при това се цели да се установи дали са постигнати целите и да се формулират препоръки за подобряване на бъдещите дейности.

Комисията съобщава констатациите и заключенията от оценките, както и своите забележки и последващи действия на Европейския парламент, Съвета и държавите членки. Тези оценки може да бъдат обсъждани по искане на **Европейския парламент, на Съвета или на** държавите членки. Резултатите се вземат предвид при изготвянето на програмите и дейностите и разпределението на ресурсите. Тези оценки и последващи действия се оповестяват публично.

Комисията ангажира в подходяща степен всички заинтересовани страни, включително бенефициери, социални партньори, организации на гражданското общество и местни и регионални органи, в процеса на оценяване на финансирането от Съюза, предоставено по линия на механизма, и може, ако е подходящо, да се стреми да извършва съвместни оценки с държави членки и други партньори с активното участие на Украйна.

ГЛАВА VIII

Заклучителни разпоредби

Член 41

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.
2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в членове **21 и 32**, се предоставя на Комисията за неопределен период от време седем дни след влизане в сила на настоящия регламент.
3. Делегирането на правомощия, посочено в членове **21 и 32**, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. Оттеглянето поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междуинституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество.
5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.
6. Делегиран акт, приет съгласно **членове 21 и 32**, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на същия акт на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с **два месеца** по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 42

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.
2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.
3. *При актовете за изпълнение, посочени в член 11, параграф 2, когато комитетът не даде становище, Комисията не приема проекта за акт за изпълнение и се прилага член 5, параграф 4, трета алинея от Регламент (ЕС) № 182/2011.*
4. *Когато становището на комитета трябва да бъде получено по писмена процедура, тази процедура се прекратява без резултат, ако в рамките на срока, предоставен за даване на становище, председателят на комитета вземе такова решение или обикновено мнозинство от членовете на комитета отправи такова искане.*

Член 43

Информация, комуникация и публичност

1. Комисията може да участва в комуникационни дейности, за да гарантира видимостта на финансирането от Съюза за финансовата подкрепа, предвидена в плана за Украйна, включително чрез съвместни комуникационни дейности с Украйна. Комисията може, по целесъобразност, да гарантира, че подкрепата по линия на механизма се съобщава и признава чрез декларация за финансиране.
2. Получателите на финансиране от Съюза посочват неговия произход и осигуряват видимост на финансирането от Съюза, включително, ако е приложимо, чрез поставяне на емблемата на Съюза и на подходящо указание за финансирането, който съдържа израза „финансирано от Европейския съюз — механизъм за Украйна“ *или* „**съфинансирано от Европейския съюз — механизъм за Украйна**“, по-специално когато популяризират дейностите и резултатите от тях, като предоставят последователна, ефективна и пропорционална целева информация на различни видове публика, включително медиите и обществеността.

3. Комисията осъществява информационни и комуникационни дейности по отношение на механизма, на дейности, предприети по механизма, и на получените резултати. Финансовите ресурси, разпределени на механизма, допринасят също така за корпоративната комуникация по политическите приоритети на Съюза, доколкото тези приоритети са свързани с целите, посочени в член 3.
4. ***Информацията, комуникацията и публичността се предоставят в достъпен формат.***

Член 44

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в ... на

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател